

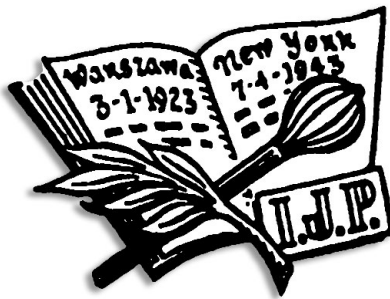
INSTYTUT JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO W AMERYCE

POŚWIĘCONY BADANIU NAJNOWSZEJ HISTORII POLSKI

BIULETYN

ROK LXVI (66)

MAJ 2010 – MAJ 2011

A NON-FOR-PROFIT EDUCATIONAL INSTITUTION

(CONTRIBUTIONS ARE DEDUCTIBLE FOR INCOME TAX PURPOSES - 501(C)(3))

180 SECOND AVENUE, NEW YORK, NY 10003
tel. 212-505-9077, fax 212-505-9052, email: office@pilsudski.org
www.pilsudski.org

Władze Instytutu J. Piłsudskiego w Ameryce

wybrane w dniu 26 marca 2011 r.

Rada Instytutu

Ewa Babiarcz

Dr Janusz Jachowicz

Dr Ewa Krystyna Hoffman-Jędruch

Tomasz Kalata

Dr Magda Kapuścińska

Dr Anna Jaroszyńska-Kirchmann

Dr Iwona Drąg Korga

Dr Artur J. Kowalski

Janusz Krzyżanowski

Piotr Kumelowski

Krzysztof Langowski

Dr Danuta Piątkowska

Dr Marek Zieliński

Zarząd Instytutu

Prezes – *Dr Magda Kapuścińska*

Wiceprezes – *Dr Marek Zieliński*

Wiceprezes – *Dr Artur J. Kowalski*

Dyrektor Wykonawczy i Skarbnik – *Dr Iwona Drąg-Korga*

Sekretarz Zarządu – *Ewa Babiarcz*

Asystent Prezesa – *Jolanta Szczepkowska*

Radca prawny Instytutu – *Rafał Gawłowski*

Komisja Rewizyjna – *Piotr Kumelowski – przewodniczący*

Ewa Krystyna Hoffman-Jędruch – członek

Członkowie Rady Instytutu. Od lewej: Krzysztof Langowski, dr Iwona Korga, Piotr Kumelowski, dr Ewa Jędruch, dr Magda Kapuścińska, Ewa Babiarcz, dr Janusz Jachowicz, Janusz Krzyżanowski, dr Artur Kowalski, dr Marek Zieliński

Drodzy Członkowie, Przyjaciele i Sympatycy Instytutu

W okresie sprawozdawczym, po tragicznym dla Polski kwietniowym wypadku w Smoleńsku, w którym Instytut utracił wielu przyjaciół wspierających naszą działalność, odbudowywaliśmy z sukcesem nasze kontakty z Polską.

Nasze działania, tak jak w poprzednich latach, skupiały się głównie na kontynuowaniu prac nad digitalizacją dokumentów archiwalnych, tworzeniu komputerowego katalogu książek, wspomaganie badań historycznych poprzez wykonywanie licznych kwerend, udostępnianie zbiorów historykom i innym osobom prowadzącym badania w Instytucie, popularyzacji polskiej historii i kultury wśród społeczności polskiej i amerykańskiej poprzez pokazy filmów dokumentalnych, spotkania ze świadkami historii, prelekcje, wykłady i organizowanie większych uroczystości.

Ważnymi wydarzeniami były: *Uroczystość poświęcona 90-tej rocznicy Bitwy Warszawskiej* oraz *Wieczór historii i muzyki na cześć Ignacego Jana Paderewskiego i Fryderyka Chopina* zorganizowane w salach Konsulatu Generalnego RP. Do innych znaczących wydarzeń należy zaliczyć wydanie książki pt. *Polonijny Nowy Jork* pod redakcją dr Danuty Piątkowskiej oraz unowocześnienie strony internetowej Instytutu.

Te wszystkie działania nie byłyby możliwe bez wsparcia członków Instytutu i pomocy finansowej z Polski oraz od naszych sponsorów i donatorów.

Działalność Instytutu wspierają polskie instytucje rządowe: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (MKiDN), Senat RP przez Fundację Semper Polonia oraz Konsulat Generalny RP w Nowym Jorku. Współpracujemy z Naczelną Dyрекcją Archiwów Państwowych (NDAP), Instytutem Pamięci Narodowej (IPN), Narodowym Centrum Kultury (NCK), Biblioteką Narodową i Instytutem Piłsudskiego w Warszawie. Współpraca związana jest z programem digitalizacji naszych kolekcji archiwalnych, katalogowaniem zbiorów, opracowywaniem wystaw czy wydawaniem książek i publikacji. Dzięki MKiDN, NDAP i Bibliotece Narodowej w porządkowaniu kolekcji archiwalnych, digitalizacji dokumentów i katalogowaniu komputerowym książek pomagali nam stażyci z Polski.

W ciągu ostatniego roku sprawozdawczego odwiedziło Instytut ponad 600 osób z Polski i Stanów Zjednoczonych, w tym badacze, historycy, pisarze i osoby zainteresowane naszą placówką oraz uczestnicy spotkań. Mieliśmy zaszczyt gościć przedstawicieli Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Senatu i Sejmu RP, Muzeum Historii Polski, Muzeum Powstania Warszawskiego, Stowarzyszenia Wspólnota Polska oraz Konsulatu Generalnego RP.

Digitalizacja kolekcji archiwalnych jest kontynuowana i postępuje szybko.

Fundusze na ten cel otrzymaliśmy z Senatu RP poprzez Fundację Semper Polonia. Dzięki MKiDN, który wspiera naszą współpracę z Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych oraz Instytutowi Pamięci Narodowej, z którym w 2010 r. podpisaliśmy umowę o współpracy, w Instytucie przebywali pracownicy z archiwów państwowych oraz z IPN i wykonywali digitalizację wybranych kolekcji archiwalnych.

Wzrost liczby członków, donacje i dotacje od Rządu RP wpłynęły na zwiększenie dochodów Instytutu.

W biuletynie piszemy szerzej o tym, co się dzieje w naszej placówce, o wydarzeniach, współpracy i sukcesach. W obecnym numerze umieściliśmy również artykuł dr Doroty Halickiej pt. *Józef Piłsudski – protektor polskiego sportu*.

Rola i osiągnięcia Instytutu są wysoko oceniane zarówno przez przedstawicieli instytucji rządowych, jak i przez amerykańską Polonię. Pozycję tę Instytut zawdzięcza zgodnej i twórczej pracy obecnego Zarządu i Rady Instytutu, pomocy wolontariuszy oraz wsparciu moralnemu i finansowemu naszych członków, sponsorów, przyjaciół i instytucji w Stanach Zjednoczonych i Polsce. Dziękujemy i prosimy o dalsze poparcie.

Zarząd Instytutu Piłsudskiego w Ameryce

Maj 2011

Galeria Instytutu

Podziękowania

Zarząd i Rada Instytutu Piłsudskiego dziękują:

Senatowi RP za przyznanie w roku 2010 grantu koordynowanego przez Fundację Semper Polonia na prowadzenie digitalizacji kolekcji archiwalnych, modernizację strony internetowej Instytutu, dofinansowanie kosztów utrzymania Instytutu oraz na nagrody dla dzieci i młodzieży biorących udział w konkursie wiedzy o Polsce.

Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego za sfinansowanie 3-miesięcznych stażów czterech archiwistów z Archiwów Państwowych oraz bibliotekarki z Biblioteki Narodowej, a **Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych i Bibliotece Narodowej** za umożliwienie ich przyjazdu do Instytutu.

Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych za owocną współpracę i pomoc merytoryczną w opracowywaniu zbiorów Instytutu.

Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej za częściowe sfinansowanie sprzętu do digitalizacji oraz Gali Nagród Instytutu 2011.

Konsulatowi Generalnemu RP i Stowarzyszeniu Weteranów Armii Polskiej (SWAP) Okręg 2 za sfinansowanie publikacji materiałów z sympozjum w formie książkowej.

Konsulatowi Generalnemu RP za sponsorowanie uroczystości związanej z obchodami 90-tej rocznicy Bitwy Warszawskiej i Gali Nagród Instytutu 2011.

Instytutowi Pamięci Narodowej, Narodowemu Centrum Kultury i Bibliotece Narodowej za systematyczne przysyłanie nowości książkowych.

Dziękujemy mediom: *Nowemu Dziennikowi*, *Kurierowi Plus*, *TV Polonia*, *Polskiemu Radiu WKRL 910* za ogłoszenia, sprawozdania, audycje i informacje związane z działalnością Instytutu Piłsudskiego.

Serdeczne podziękowania składamy wszystkim **donatorom, członkom, wolontariuszom i sympatykom Instytutu**. Dzięki Państwa pomocy i zaangażowaniu Instytut działa i rozwija się.

Donacje pieniężne (powyżej \$200)

Senat RP poprzez Fundację Semper Polonia – \$31000
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego – staże 5 osób
Polsko-Słowiańska Federalna Unia Kredytowa- \$3500
Konsulat Generalny RP w Nowym Jorku – \$5000
SWAP – Okręg 2 – \$2500

Magda Kapuścińska – \$3000
Chevron Humankind – \$3000
Zbigniew Darżynkiewicz – \$2400
Smith Richardson Foundation, Inc. – \$2000
Richard Gastowich – \$2000
Adam Bąk – \$1000
Roman M. Kabara – \$1000
Sophie Koper – \$1000
Michael Krzemień – \$1000
Tytus Nobis – \$1000
Chester M. Nowak – \$1000
Jack Radgowski – \$1000
Izabela Roman – \$500
Anna Czekaj – Farber – \$400
Polonia Aid Foundation Trust – \$350
Paul Magda – \$300
Danuta i Krzysztof Płócienniczak – \$300
Clasic Travel, Inc. – \$250
Irene Korsak – \$250
Piotr Kumelowski – \$250
Krystyna Piórkowska – \$250
Zych Construction Services Corp. – \$250
Marian Krzyżowski – \$200
Alan Kubarek – \$200
Bożena Nowicka McLees – \$200

Dary rzeczowe

W ciągu ostatniego roku (maj 2010 – maj 2011) do Instytutu napłynęło 245 darów w formie książek, periodyków i zdjęć. Dziękujemy wszystkim ofiarodawcom. Szczególne podziękowania kierujemy do Jacka Ślusarka, Jerzego Prusa

i Wojciecha Adamusa za nadesłanie wielu książek oraz materiałów o tematyce historycznej. Dziękujemy instytucjom polskim: Instytutowi Pamięci Narodowej, Bibliotece Narodowej, Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego i Narodowemu Centrum Kultury za stałe przysyłanie nowości książkowych.

Oprócz książek otrzymujemy także inne dary rzeczowe. Ozdobą galerii stało się pianino, dar pani Haliny Kalitki z Polskiego Związku Narodowego, pani Uta Szczerba podarowała Instytutowi swój przejmujący obraz zatytułowany *04-10-1940 – 04-10-2010*, a od pani Małgorzaty Kałuży otrzymaliśmy nietypowy dar – stół montażowy, który był w posiadaniu i użytkowaniu Radia Wolna Europa. Ostatnio zbiory audiowizualne Instytutu wzbogaciły się o zestaw kaset VHS z nagraniami wywiadów z osobami, które przeżyły II wojnę światową – dar Bożeny Urbanowicz Gilbride. Wszystkim ofiarodawcom bardzo serdecznie dziękujemy!

Apelujemy o przekazywanie do Instytutu Piłsudskiego pamiątek rodzinnych, korespondencji i innego rodzaju zbiorów archiwalnych. Nasze zbiory ciągle rosną dzięki hojnym donacjom od osób prywatnych i instytucji.

Pani Małgorzata Kałuża demonstruje swój dar: stół montażowy

Gratulacje

Doktorat Ewy Jędruch

Ewa Krystyna Hoffman-Jędruch, członek Rady Instytutu, zakończyła w 2009 r. studia doktoranckie z zakresu humanistyki na Uniwersytecie Drew w Madison, New Jersey. W kwietniu 2010 obroniła swoją pracę doktorską: *Gospodarka Opactwa Cluny, 910-1156* i uzyskała tytuł Doktora Nauk Humanistycznych. Jej dysertacja została wyróżniona za *twórczość myśli i styl prozy* najbardziej prestiżową nagrodą tej uczelni, jaką jest nagroda im. dr Roberta Chapmana.

Medal im. Erazma i Anny Jerzmanowskich dla dr Danuty Piątkowskiej

Krakowskie Towarzystwo Przyjaciół Prokocimia im. Erazma i Anny Jerzmanowskich przyznało dr Danucie Piątkowskiej **Medal im. Erazma i Anny Jerzmanowskich**.

Uroczystość wręczenia odbyła się 8 maja 2010 r. w Pałacu Jerzmanowskich w Prokocimiu (Kraków). Grażyna Fijałkowska, autorka książki pt. *Tyle życia, ile w czynie. Rzecz o Erazmie Józefie Jerzmanowskim*, tak oto napisała do wyróżnionej medalem Danuty Piątkowskiej: *To znak przyjaźni nie tylko mojej, lecz również całego Towarzystwa Przyjaciół Prokocimia. To wyraz szacunku dla Pani pracy na rzecz Polski i Polonii Amerykańskiej*. Medal w imieniu wyróżnionej odebrała jej siostra prof. Wiesława Piątkowska-Stepaniak.

Odznaczenie dla Marka Zielińskiego

W czasie uroczystej Gali Nagród Instytutu 2011, minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bogdan Zdrojewski wręczył **Złoty Krzyż Zasługi**, przyznany przez prezydenta RP Bronisława Komorowskiego, wiceprezesowi Instytutu Markowi Zielińskiemu, który od wielu lat poświęca bezinteresownie swój czas i trud dla spraw Polski w Stanach Zjednoczonych.

Dr Marek Zieliński, od 1981 r. aktywny członek Instytutu Piłsudskiego w Ameryce, od 2002 r. członek Rady, a od trzech lat wiceprezes, pracuje dla tej placówki bezinteresownie. Zainicjował i wprowadził system komputerowy, dzięki któremu zaistniała szybka i nowa metoda komunikacji z członkami i sympatykami (e-mail, Facebook itp.). Unowocześnił sieć komputerową, zainstalował magazyn zasobów cyfrowych Instytutu. Jest współtwórcą i współredaktorem elektronicznego Biuletynu Instytutu, a także zbudował nowoczesny internetowy system katalogowania zbiorów bibliotecznych.

Dzięki Markowi Zielińskiemu Instytut podjął ważny dla zabezpieczenia i udostępniania projekt digitalizacji archiwalnych dokumentów. Projekt już został wprowadzony w życie. Marek Zieliński uczy i zarządza grupą wolontariuszy

Wiceprezes dr Marek Zieliński nagrodzony Złotym Krzyżem Zasługi obok prezes Magdy Kapuścińskiej

organizacją, która przoduje wśród polskich placówek za granicą w przekazywaniu informacji o swych zbiorach i działaniach, a tym samym staje się coraz ważniejszą i znaną placówką medialno-naukową na świecie.

List gratulacyjny Bogdana Zdrojewskiego, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Na spotkaniu w Konsulacie Generalnym RP w dniu 5 maja 2011 r., Minister Zdrojewski wręczył prezes Magdzie Kapuścińskiej list, w którym między innymi pisze:

Szanowna Pani Prezes, na Pani ręce pragnę złożyć najserdeczniejsze podziękowania za aktywność Pani oraz pracowników Instytutu Józefa Piłsudskiego na rzecz promocji i ochrony dziedzictwa Fryderyka Chopina. W szczególności pragnę wyrazić wdzięczność za zorganizowanie wykładu i koncertu fortepianowego dla uczczenia 200-ej rocznicy urodzin Fryderyka Chopina i 150-tej rocznicy urodzin Ignacego Paderewskiego. Żywię głęboką nadzieję, że pozostanie Pani wiernym rzecznikiem dziedzictwa Chopina w świecie.

szy. Do niego należy wybór, instalacja i udoskonalanie oprogramowania, pisanie grantów na potrzeby digitalizacji, takich jak zakup sprzętu, oprogramowania i zatrudnienie pracowników.

Marek Zieliński uczestniczy w prowadzeniu współpracy z archiwami, muzeami i innymi instytucjami w Polsce. Opracowuje wspólne projekty, pomaga w prowadzeniu akcji zbierania funduszy, zdobywania nowych członków w celu uzyskania niezależności finansowej Instytutu.

Dzięki jego pracy i akcjom Instytut Piłsudskiego stał się nowoczesną

Medal 70-lecia Polonia Technica

Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Polskich w Stanach Zjednoczonych Ameryki – Polonia Technica w dniach 13-15 maja, 2011 obchodziło 70-lecie swojej działalności. Program obchodów zawierał konferencję naukową, występy artystów i spotkania towarzyskie.

Z okazji jubileuszu Polonia Technica wybiła pamiątkowy medal 70-lecia, który został przyznany wybitnym inżynierom z Polski i USA oraz osobom i organizacjom współpracującym z Polonia Technica. Instytut Piłsudskiego otrzymał dwa piękne medale przekazane na ręce dr Magdy Kapuścińskiej i dr Iwony Korga przez dr Janusza Romańskiego i inż. Janusza Zastockiego.

Medale Merentibus

W okresie sprawozdawczym medalami *Merentibus* przyznawanymi przez Instytut zostały nagrodzone dwie osoby.

Pierwszy z medali został wręczony dr Barbarze Berskiej, zastępcy dyrektora NDAP, we wrześniu 2010 r. przez Magdę Kapuścińską i Marka Zielińskiego, podczas XXXII sesji Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek na Zachodzie (MAB), która miała miejsce w Warszawie.

Drugim medalem została odznaczona dr Iwona Korga, dyrektor wykonawczy Instytutu, podczas obchodów 90-tej rocznicy Bitwy Warszawskiej, które odbyły się 13 listopada 2010 r. w Konsulacie Generalnym RP w Nowym Jorku.

Medal *Merentibus (Zasłużonym)* został ustanowiony w 2003 roku w sześćdziesiątą rocznicę powstania Instytutu Piłsudskiego w Ameryce i jest przyznawany za szczególne zasługi położone dla rozwoju i działalności tej placówki. Medal ten został zaprojektowany przez znanych i cenionych projektantów medali i monet, artystów plastyków Andrzeja i Roussanę Nowakowskich z Warszawy. Wybito go tylko w 50 egzemplarzach w Mennicy Warszawskiej, jednej z najlepszych mennic w Europie.

Medal *Merentibus* nawiązuje do medalu ustanowionego w 1766 roku przez ostatniego króla Polski, Stanisława Augusta Poniatowskiego. Przyznawano go niezależnie od urodzenia, głównie za zasługi poniesione na polu nauki i sztuki, rozwoju przemysłu i wynalazczości, a także dla zasłużonych pracowników w różnych zawodach.

Członkostwo

Zwracamy się do wszystkich zainteresowanych historią, archiwami i działaniami naszej placówki do wstępowania w szeregi członków Instytutu Piłsudskiego. Zapisać można się listownie, poprzez naszą stronę internetową lub osobiście w biurze. Deklaracja członkowska jest załączona na ostatniej stronie biuletynu. Członkowie i sympatycy otrzymują roczny biuletyn, miesięczne biuletyny elektroniczne i zaproszenia na wszystkie organizowane przez nas spotkania. Wszyscy członkowie Instytutu są wymieniani w corocznym biuletynie, a członkowie korporacyjni, wraz z logo firmy, umieszczani są na naszej stronie internetowej.

Zachęcamy do wstąpienia w szeregi Legionu Honorowego. Do Legionu Honorowego Instytutu Piłsudskiego należą osoby, które jednorazowo albo w ciągu kolejnych trzech lat wpłacili na rzecz Instytutu 5 tysięcy dolarów. Kandydaci do tytułu Legionisty Honorowego muszą być zaakceptowani przez Radę Dyrektorów Instytutu. *Legioniści* zostaną uhonorowani plaketką z nazwiskiem na honorowej tablicy w Instytucie Piłsudskiego.

Wolontariusze przy pracy. Od lewej: Anna Ciepiela, Elżbieta Kosakowska, Sławomira Jachim

Wolontariusze

Instytut prowadzi różnorodną działalność, od opracowywania zasobów archiwalnych i bibliotecznych, do prowadzenia kwerend historycznych i digitalizacji zbiorów. Organizuje wystawy, wykłady, prezentacje filmowe i wiele innych imprez. Potrzebujemy wolontariuszy do pomocy w tej działalności.

Praca zwykle jest na miejscu, ale coraz więcej można zrobić przez Internet. Aby zostać wolontariuszem, nie trzeba posiadać specjalistycznej wiedzy, gdyż prowadzimy na miejscu szkolenia. Potrzebujemy też osoby z zapalem do pracy w dziedzinie komputerów i programowania. Zainteresowanych aktywnym uczestnictwem w działalności In-

stytutu prosimy o kontakt. Wszyscy wolontariusze Instytutu są wymieniani w corocznym biuletynie.

Instytut opiera się głównie na pracy wolontariuszy. Oprócz zatrudnionych: dyrektora (pełen etat) i asystenta prezesa (3/4 etatu), wszyscy członkowie Zarządu i Rady Instytutu pracują bezinteresownie. Obecnie w Instytucie mamy 19 wolontariuszy. Najbardziej aktywnymi osobami pracującymi „pro bono” są systematycznie przychodzący do Instytutu: **Agnieszka Petka, Jadwiga Pietraszewska, Joanna Zielińska, Barbara Lech, Aleksandra Sidorenko, Anna Ciepela-Ioannides, Ewa Sukiennik-Maliga, Ryszard Ostrzycki, Agnieszka Rybak i Sławomira Jachim**. Przez 2-3 miesiące prawie codziennie pracowali: **Monika Wsolek, Elżbieta Kosakowska, Stanisław Pelc, Paweł Wojdyła i Mateusz Stefański**. W opracowaniu systemu komputerowego katalogowania książek pomógł nam pracownik Brooklyn Public Library, **Tomasz Kalata**. Oprócz tego kilkoro wolontariuszy: **Jadwiga Spoagis, Beata Pociask, Joanna Kwaśniak i Patrycja Roman**, pomagają nam od czasu do czasu, szczególnie przy organizowaniu imprez.

Wszyscy wolontariusze brali udział w organizacji naszych uroczystości w Konsulacie Generalnym RP. Kilka osób pracuje przy opracowywaniu dokumentów i fotografii oraz komputerowym katalogowaniu książek, a większość wykonuje prace związane z digitalizacją. Długoletnia wolontariuszka, Agnieszka Petka, od kilku lat pomaga nam głównie w wykonywaniu projektu *Powstania Śląskie* i prowadzeniu kwerend. Ryszard Ostrzycki, oprócz pracy przy digitalizacji, nakręca filmy i robi zdjęcia z uroczystości organizowanych przez Instytut.

Wolontariusze przechodzą szkolenia związane z wykonywaniem różnych zadań w Instytucie, takich jak wprowadzanie danych do komputera, prace archiwalne, biblioteczne i biurowe. Zapraszamy wszystkich chętnych do pomocy w naszej placówce.

Wolontariusze pomagają przy organizacji uroczystości Instytutu.

A oto nasi wolontariusze przedstawieni w porządku alfabetycznym:

Anna Ciepela-Ioannides

Greg Drozdek

Stawomira Jachim

Elżbieta Kosakowska

Barbara Lech

Ryszard Ostrzycki

Stanisław Pelc

Agnieszka Pełka

Jadwiga Pietraszewska

Beata Pociąg

Patrycja Roman

Agnieszka Rybak

Aleksandra Sidorenko

Jadwiga Spoagis

Mateusz Stefański

Ewa Sukiennik-Małga

Paweł Wojdyła

Monika Wsołek

Joanna Zielińska

Dziękujemy za Waszą pracę dla Instytutu Piłsudskiego!

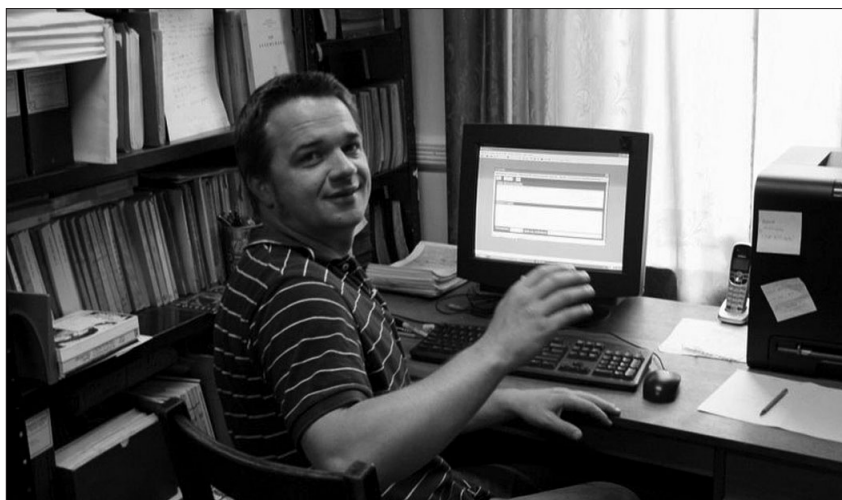
Działalność Instytutu

maj 2010 – maj 2011

Archiwum i Biblioteka

Archiwum Instytutu i biblioteka wymagają dalszego porządkowania, katalogowania i opisywania. Co roku przyjeżdżają do nas na staż archiwiści z Archiwów Państwowych i bibliotekarze z Biblioteki Narodowej. Ich pobyty są opłacane przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W roku sprawozdawczym archiwiści: Paweł Pietrzyk z Archiwum Państwowego w Łodzi i Mariusz Olczak z Archiwum Akt Nowych w Warszawie, katalogowali nowe kolekcje, archiwum osobowe i archiwum fotograficzne. Archiwiści: Dominik Wołłowicz z Archiwum Państwowego w Krakowie i Rafał Hordyjewski z Archiwum w Lublinie digitalizowali wybrane kolekcje archiwalne w ramach umowy z Naczelną Dyрекcją Archiwów Państwowych, dotyczącej łączenia zbiorów.

Bibliotekarka Agata Hrebenda z Biblioteki Narodowej szkoliła osoby zajmujące się biblioteką i katalogowała książki w programie komputerowym KOHA, który używany jest przez wiele wiodących na świecie bibliotek. KOHA jest udostępniany jako Otwarte Oprogramowanie i zawiera wszystkie podstawowe moduły biblioteczne (katalogowanie, wyszukiwanie, wypożyczanie itp.). Program KOHA z serwera lokalnego w Instytucie został umieszczony na serwerze zewnętrznym przy pomocy angielskiej firmy Software Coop., a katalog jest już w pełni funkcjo-

Stażysta NDAP – Paweł Pietrzyk

nalny i dostępny na naszej stronie internetowej. Obecnie Jolanta Szczepkowska (pracownik Instytutu) i dwie wolontariuszki: Anna Ciepiela i Ewa Maliga na bieżąco katalogują książki. Do chwili obecnej skatalogowano w nowym systemie ponad 9000 książek.

Stażyści, oprócz pracy zawodowej, pomagają też przy wykonywaniu kwerend i innych pracach Instytutu, takich jak organizowanie spotkań i wielu bieżących wydarzeń.

W tym roku spodziewamy się przyjazdu z Polski archiwisty z Archiwów Akt Nowych i bibliotekarza z Biblioteki Narodowej.

Stażyści NDAP - Mariusz Olczak, Rafał Hordyjewski i wolontariuszka Joanna Zielirska

Szkolenie cyfrowego katalogowania książek. Od prawej: Tomasz Kalata – instruktor, Elżbieta Kosakowska, Magda Kapuścińska i Jolanta Szczepkowska.

Badania naukowe

Z archiwum Instytutu korzystają pracownicy naukowci polskich i zagranicznych uczelni, badacze piszący artykuły i książki, studenci, osoby, które zainteresowane są historią Polski XX wieku czy też genealogią własnej rodziny. Z reguły naukowcy z Polski korzystają z zasobów archiwalnych przez dłuższy czas tak, aby zgromadzić materiał źródłowy niezbędny do prowadzonych badań. Inni na bieżąco korzystają z kolekcji.

W okresie od 1 maja 2010 do 15 maja 2011 r. z archiwum osobiście korzystali następujący badacze:

Badacze pracujący w instytucie od dwóch dni do kilku tygodni.

Dr George Urbaniak (Wilfrid Laurier University): wojny polskie 1914 –1921

Prof. Rafał Stobiecki (Uniwersytet Łódzki): historiografia polska w USA

Dr Beata Dorosz (Instytut Badań Literackich): ks. Tychowski

Prof. Adam Dobroński (Uniwersytet w Białymstoku): J. Piłsudski w Białymstoku

Piotr Długołęcki (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych): historia dyplomacji polskiej 1918-1945

Dr Andrzej Chmielarz (Wojskowe Centrum Edukacji Obywatelskiej): działalność Rządu RP w latach 1939-1945

Witold Rawski (Wojskowe Centrum Edukacji Obywatelskiej): wojna polsko-sowiecka

Pani Edyta Mydłowska-Krawcewicz, szef Gabinetu Politycznego ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bogdana Zdrojewskiego i konsul Przemysław Balcerzyk zwiedzają archiwum Instytutu w towarzystwie Iwony Korgi

Konrad Paduszek (Wojskowe Centrum Edukacji Obywatelskiej): wywiad polski 1918-1939

Paweł Zyzak: Polonia i Afl-CIO

Dr Jerzy Izdebski: gen. Tadeusz Piskor

Grzegorz Eberhardt: II wojna światowa

Ks. Michał Kłakus: kolekcja Powstania Śląskie

Aaron Law, Cornell University: Dokumenty Włodzimierz Bączkowskiego i Ryszarda Wragi

Czesław Karkowski – materiały dotyczące Polonii

Pozostali badacze korzystający ze zbiorów:

Małgorzata Bakalarz: Sierpień 1980

Andrzej Tymowski: Sierpień 1980

Stephan Stach (University of Leipzig): polityka narodowościowa II RP

Prof. Konrad Zieliński (Uniwersytet Marii Curie – Skłodowskiej): Sybiracy

Zbigniew Voynar: ks. Władysław Bandurski

Andrzej Józef Dąbrowski: osoba Stanisława K. Ostrowskiego

Stanisław Błoński (Związek Sybiraków III Rzeczypospolitej Polskiej): kolekcja Jana Erdmana

Gerard Hill: Polonia amerykańska i Zimna Wojna

Anna Maria Mydlarska (Europejskie Centrum Solidarności): Solidarność i opozycja demokratyczna

Badacze przy pracy. Od lewej: Czesław Karkowski i naukowcy z Wojskowego Centrum Edukacji Obywatelskiej.

Peter Obst: rodziny Tyssowski – Tochman
Prof. Włodzimierz Suleja (Instytut Pamięci Narodowej, Wrocław): biografia W. Studnickiego
Ron Staniec (Hofstra University): Solidarność
Andrzej Siehieniczuk: historia Polski 1918-1939
Magdalena Zawadzka: polscy federaliści w USA
Ellen Bryson (Harvard University): postać Józefa Becka
Rod Freedman (Australia): fotografie Polaków wywiezionych na Syberię podczas II wojny światowej
Bartosz Nowożycki (Archiwum Akt Nowych): MSZ w okresie II wojny światowej
Ryszard Zajączkowski (Katolicki Uniwersytet Lubelski): Józef Witlin
Jolanta Jasina (Yale University): zbrodnia katyńska
Jerzy Prus: kolekcja Michała Sokolnickiego
Gene T. Sendlewski: Zimna Wojna
Jarosław Zając: związki J. Piłsudskiego z Nowym Sączem
Dr Mieczysław Biskupski: kolekcja M. Sembrich-Kochańskiej
Czesław Czaplinski: materiały do Bitwy Warszawskiej
Jan Mostowski: kolekcja Korsaków
Anna Ciepela – Ioannides: Katyń
Ewa Sukiennik – Maliga: Archiwum Cezarei Jędrzejewicz, Historia Instytutu Piłsudskiego
Michał Capik: Bitwa Warszawska
Anna Ferens, reżyser: Dokumenty Aleksandra Bregmana

Kwerendy

Jedną z ważnych prac Instytutu jest wykonywanie kwerend, tzn. wyszukiwanie w archiwach dokumentów i wiadomości, o które proszą historycy, dziennikarze i inne osoby z Polski, Ameryki i innych krajów. Nad kwerendami pracuje głównie wolontariuszka Agnieszka Petka.

W okresie od maja 2010 roku do maja 2011 wykonano ponad 90 kwerend zleconych korespondencyjnie przeważnie dla pracowników naukowych i instytucji z Polski.

Z okresu II wojny światowej i powojennego udostępnione zostały materiały z Poselstwa RP w Budapeszcie, listy jeńców wojennych oraz archiwa Rządu Polskiego na Emigracji.

W pracy z zakresu literaturoznawstwa zostały wykorzystane materiały z zespołu Władysława Studnickiego oraz z zespołu Stanisława Cat-Mackiewicza.

Instytut wykonywał kwerendy związane z wojną polsko-bolszewicką i okresem dwudziestolecia międzywojennego, między innymi z zespołów: Archiwum Piłsudskiego, archiwa osobowe Mieczysława Wyżel-Ścieżyńskiego, gen. Fran-

ciszka Kleberga i gen. Wincentego Kowalskiego oraz Jana Libracha, archiwum Pobóg-Malinowskiego.

Zainteresowaniem cieszyły się zbiory dotyczące instytucji polonijnych i dyplomatycznych takich jak: Stowarzyszenia Polskich Kombatantów (SPK) czy Kongres Polonii Amerykańskiej.

Szereg kwerend dotyczyło poszukiwania przodków i dziejów rodzin, którzy brali udział w Powstaniach Śląskich lub uczestniczyli w wojnie polsko-bolszewickiej. Przy realizacji tych kwerend zostały wykorzystane między innymi zespoły Powstania Śląskie oraz archiwum fotograficzne.

Były również zapytania o członków rodu Tarnowskich – Michała i Antoniego. Jedna z kwerend dotyczyła materiałów dotyczących życia religijnego w Polsce w latach 1939-1945.

Najciekawsze dokumenty archiwalne

Pseudonimy i kryptonimy

Przy opisywaniu zeskanowanych już dokumentów z 1904 roku z Archiwum Józefa Piłsudskiego, natknęliśmy się na ciekawą korespondencję Wacława Studnickiego (działacza PPS), prowadzoną z Paryża z towarzyszami przebywającymi na terenie Polski pod zaborami. Z powodów konspiracji, autor używa szeregu pseudonimów, których nie udało się nam “rozgryźć”. Między innymi w korespondencji z Piłsudskim, kiedy ten był w Japonii, pojawia się często pseudonim Niebieskie Oczy. Są również takie pseudonimy jak Jowisz, Pasek, Kraków, Facet, Rymigałło. Poprosiliśmy naszych czytelników o rozwiązanie tej zagadki.

Otrzymaliśmy dwa wyjaśnienia od profesora Piotra Wandycza i Konrada Paduszka. Obaj panowie wyjaśnili, że *Jowisz* to pseudonim Witolda Jodko Narkiewicza. Konrad Paduszek odszyfrował również następujące pseudonimy:

Niebieskoocy – endecja

Niebieskie Oczy – Zygmunt Balicki

Pasek – Polska Partia Socjalistyczna (PPS)

Wacław Studnicki posługiwał się pseudonimem *Hanibal vel Hannibal*

W kolekcji Józefa Piłsudskiego zaciekał nas list od Marszałka do Bolesława Jędrzejewskiego, z którego cytujemy fragment:

(...) *To wszystko, nie chce mi się pisać więcej. Aha! Te idioty coś ze str. bi zrobiły, dotąd jej nie ma w Odessie, czort wie co, posłaliśmy stąd faceta aż tam, żeby zrobił „doznanje”. No buzi! Kiedyż ty Bolku do Galilei! Co? Wasz Ziuk.*

Na szczęście profesor Wacław Jędrzejewicz dołączył do tego listu wyjaśnienia: *str. bi* to bibuła rosyjska Struwego, którą PPS przewoziła do Rosji drogą „Odessa” oznaczającą Finlandię. *Doznanje* oznacza poszukiwanie.

Digitalizacja

W ostatnim okresie nastąpił duży postęp w digitalizacji kolekcji archiwalnych. Prace te są częścią planowanego na wiele lat projektu zabezpieczenia i udostępniania bezcennych zbiorów archiwalnych. Zabezpieczanie jest szczególnie ważne, gdyż wiele dokumentów sporządzonych jest na kwaśnym papierze, który ulega postępującemu rozkładowi.

Dzięki ofiarności Polonii Amerykańskiej i członków Rady Instytutu wyposażyliśmy nasze archiwum w nowoczesny sprzęt do skanowania i przechowywania dokumentów w postaci elektronicznej oraz w oprogramowanie do opracowywania i opisywania zasobów.

Prace digitalizacji wykonywali w tym roku nie tylko wolontariusze, ale również osoby opłacane z grantu Senatu RP oraz pracownicy polskich archiwów państwowych (dwie osoby) i Instytutu Pamięi Narodowej (siedem osób).

W ramach grantu Senatu RP podjęliśmy digitalizację najcenniejszej kolekcji Instytutu – Archiwów Belwederskich ocalonych z płonącej Warszawy w 1939 roku. Już zostało zeskanowanych ponad pięć tysięcy stron z Archiwum Piłsudskiego i tyle samo stron zostało opisanych. Praca jest kontynuowana.

Zgodnie z projektem Łączenia Zbiorów, prowadzonym wspólnie z Naczelną Dyрекcją Archiwów Państwowych, zostały zdigitalizowane i opisane ciekawe zespoły: Rząd Polski na Emigracji i Poselstwo Rzeczypospolitej Polskiej w Rio de Janeiro oraz kolekcja dotycząca Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Ignacego Mościckiego. Zeskanowane i przygotowane do opisu są: kolekcja dotycząca Generała Władysława Sikorskiego i kolekcja dotycząca Ignacego Jana Paderewskiego.

Digitalizacja postępuje

Barbara Grażyna Lech (wolontariuszka), Dominik Wołłowicz (stażysta), Joanna Zielińska (wolontariuszka) i Andrzej Pieczunko (IPN) przy digitalizacji

W ramach umowy z IPN, przez pracowników tej instytucji zostały zeskanowane następujące kolekcje archiwalne: Ukraińska Misja Wojskowa, Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Watykanie, Katyń, Samodzielna Placówka Wywiadowcza ESTEZET, Archiwum Wojskowe. Trwają prace nad kolekcją Radio Wolna Europa.

IPN wykonał opisy do kolekcji Ukraińska Misja Wojskowa, trwają prace nad opisami pozostałych kolekcji.

Kontynuujemy też pracę nad kolekcją Powstania Śląskie, systematycznie dodając do istniejącej już na naszej stronie internetowej wystawy kolejne opracowane dokumenty.

Dziękujemy wszystkim wolontariuszom, którzy poświęcili czas i włożyli wiele wysiłku w przygotowanie, skanowanie i opisanie dokumentów, a w szczególności: Joannie Zielińskiej, Barbarze Lech, Aleksandrze Sidorenko, Agnieszce Petce, Ryszardowi Ostrzyckiemu, Monice Wsołek, Elżbiecie Kosakowskiej, Annie Ciepeli-Ioannides, Mateuszowi Stefańskiemu i Stanisławowi Pelcowi.

Pracownicy IPN i stażyści digitalizują dokumenty archiwalne

Kalendarium wydarzeń

Wizyty

W okresie sprawozdawczym odwiedziło Instytut ponad 600 osób z Polski, Stanów Zjednoczonych i innych krajów. Liczba ta obejmuje wybitnych gości, badaczy (wymienionych wyżej), osoby zainteresowane Instytutem oraz uczestników spotkań i pokazów filmowych.

Gościliśmy szereg wybitnych osób:

6 maja, 2010: przedstawiciele MSZ: Małgorzata Mroczkowska – Zastępca Dyrektora Biura Archiwum i Zarządzania Informacją i Krzysztof Szczepanik – Naczelnik Wydziału Historyczno-Dokumentacyjnego

12 maja, 2010: dr Andrzej Paluchowski – emerytowany dyrektor biblioteki KUL w Lublinie

14 maja, 2010: delegacja Instytutu Pamięci Narodowej z dyrektorem Zbigniewem Nawrockim

24 maja, 2010: prezes Polskiego Związku Narodowego – Frank Spula i CFO James Gura oraz Bożena Kamiński z Centrum Polsko-Słowiańskiego

28 maja, 2010: europoseł Jacek Protasiewicz

2 czerwca, 2010: Zbigniew Stańczyk, przez lata związany z Instytutem Hoovera w Kalifornii

30 lipca, 2010: Konsul Generalna Ewa Juńczyk-Ziomecka

30 lipca, 2010: Leszek Szymański, Development Manager, Kościuszko Foundation

2 września, 2010: Romuald Łanczkowski, wicedyrektor Biura Polonijnego przy Senacie RP

Iwona Korga oprowadza po galerii delegację IPN: dyrektora Zbigniewa Nawrockiego (trzeci z lewej) z towarzyszącymi osobami.

Przedstawiciele Muzeum Historii Polski - od lewej: Ewa Wierzyńska i Robert Kostro zwiedzają Instytut.

12 października, 2010: Robert Kostro, dyrektor Muzeum Historii Polski i Ewa Wierzyńska, doradca Muzeum do Spraw Międzynarodowych

19 października, 2010: Joanna Lang, kierownik pracowni ikonografii i fotografii Muzeum Powstania Warszawskiego.

19 października: Cezary Lusiński, minister i doradca w Stałym Przedstawicielstwie RP przy Biurze ONZ w Genewie

20 października, 2010: Stefan Wiśniowski, prezes Fundacji Kresy – Syberia i dr Małgorzata Pośpiech

14 grudnia, 2010: Edyta Mydłowska-Krawcewicz z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, szef Gabinetu Politycznego Ministra Bogdana Zdrojewskiego

7 stycznia, 2011: Jan Milun- śpiewak operowy, działacz polonijny

14 stycznia, 2011: Maria Dłużewska, reżyser filmowy

29 stycznia, 2011: Hanna Kelker z Polskiego Instytutu Naukowego

29 marca, 2011: o. Eugeniusz Jerzy Augustyn, opat wąchocki

6 kwietnia, 2011: Czesław Czaplński, fotograf, autor książek o sztuce

7 kwietnia, 2011: prof. Mieczysław Biskupski, Central Connecticut State University

2 maja 2011: Agnieszka Morawińska, Dyrektor Muzeum Narodowego

6 maja 2011: Tomasz Makowski, dyrektor Biblioteki Narodowej

6 maja 2011: Jan Kasprzyk, prezes Związku Piłsudczyków i komendant Marszu Szlakiem Kadrowki

10 maja: Prezes Longin Komołowski i członek Zarządu Stowarzyszenia Wspólnota Polska, Marek Różycki

10 maja: Rafał Mierzejewski – reżyser

12 maja: Robert Kaczmarek – producent i reżyser filmowy

Wizyta Tomasza Makowskiego – dyrektora Biblioteki Narodowej i Jana Kasprzyka – prezesa Związku Piłsudczyków i Komendanta Marszu Szlakiem Pierwszej Kadrowej.

Iwona Korga oprowadza po galerii Marka Różyckiego i Longina Komołowskiego – prezesa Stowarzyszenia Wspólnota Polska

Uroczystości, spotkania i prelekcje:

12 maja 2010: Msza św. za Marszałka Józefa Piłsudskiego – 75 rocznica śmierci – Kościół Św. Stanisława Biskupa i Męczennika, Manhattan

18 maja 2010: prezentacja Krystyny Piórkowskiej, badacza z Muzeum Wojska Polskiego – pt. *Nieznana historia angielskojęzycznych świadków Katynia* oraz pokaz filmu pt. *Katyń* w reżyserii Witolda Zadrowskiego

19 maja 2010: Klub Podróżnika – Jan Gać poprowadził prelekcję dotyczącą kultury Majów

23 maja 2010: Wieczór Historii i Muzyki – Fryderyk Chopin i Ignacy Jan Paderewski, Konsulat Generalny RP

25-27 czerwca 2010: udział dr Iwony D. Korga w konferencji Polish American Historical Association organizowanej w Krakowie

9 – 12 września 2010, udział w XXXII sesji Stałej Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie (MAB) zorganizowanej w Warszawie; udział wzięli Magda Kapuścińska, Marek Zieliński, Ewa Babiarczyk i Krzysztof Langowski

14 września 2010: wykład Stanisława Błońskiego pt. *Szkoła polska na zesłaniu w Związku Sowieckim. Osobista relacja naocznego świadka i syna organizatora*

17 września 2010: wykład prof. dr hab. Rafała Stobieckiego pt. *Józef Piłsudski i jego miejsce w zbiorowej pamięci Polaków*

18-23 października 2010: kiermasz książki w Instytucie Piłsudskiego

26 października 2010: wykład Andrzeja Pieczunko z Instytutu Pamięci Narodowej pt. *Archiwa komunistycznego aparatu represji w Polsce i innych krajach Europy*

13 listopada 2010: obchody 90-lecia Bitwy Warszawskiej zorganizowane w salonach Konsulatu Generalnego RP. Program obejmował wykład prof. Włodzimierza Sulei, prezentację ze zbiorów Instytutu przygotowaną przez Iwonę Korgę oraz występ artystyczny Wojciecha Bukalskiego i Violetty Koss

16 listopada 2010: wykład Konrada Paduszka z Wojskowego Biura Edukacji Obywatelskiej pt. *Propaganda w wojnie polsko-sowieckiej*

4 grudnia 2010: Gwiazdka Instytutu Piłsudskiego

28 stycznia, 2011: prezentacja dr Doroty Halickiej pt. *Józef Piłsudski – protektor polskiego sportu*

26 lutego 2011: *Zapomniany i współczesny Polonijny Nowy Jork*, spotkanie związane z prezentacją książki pt. *Polonijny Nowy Jork*, wydanej przez Instytut w 2010 r. Prowadzenie dr Danuta Piątkowska

16 kwietnia 2011: Spotkanie Klubu Miłośników Militariów Polskich im. Andrzeja Zaremby

6 maja 2011: wykład prof. Andrzeja Nowaka pt. *Polskie lato 1920: Pierwszy kryzys systemu wersalskiego*

8 maja 2011: Gala Nagród Instytutu w salonach Konsulatu Generalnego RP

Kino Ziuk – filmy dokumentalne

Od kilku lat Instytut organizuje spotkania filmowe Kino Ziuk, na których pokazywane są ciekawe filmy dokumentalne dotyczące historii oraz współczesnych wydarzeń. Trudno określić, który z pokazywanych obrazów był najbardziej interesujący. Każdy z filmów wzbudzał emocje wśród widzów.

W okresie sprawozdawczym pokazaliśmy jedenaście następujących filmów:

18 maja, 2010: *Katyń* w reżyserii Witolda Zadrowskiego

15 czerwca, 2010: *Reszka*. Reżyser Włodzimierz Kuligowski

13 lipca, 2010: *My ogniowe dzieci*. Reżyser Tadeusz Pawlicki

31 sierpnia, 2010: *Marsz wyzwolicieli*. Reżyser Grzegorz Braun.

28 września, 2010: *Inka*. Reżyser Wojciech Tomczyk

29 października, 2010: film fabularny *Śmierć Rotmistrza Pileckiego* pokazany w siedzibie Kuriera Plus. Reżyser Ryszard Bugajski

23 listopada, 2010: *Imy sierpień* – w reżyserii Piotra Bikonta, Leszka Dziurmowicza i Waldemara Płochańskiego i recital pieśni barda Solidarności – Tolka Filipkowskiego

14 stycznia, 2011: *Mgła*, na którym była obecna współreżyserka filmu Maria Dłużewska

Prezes Magda Kapuścińska i reżyser Maria Dłużewska na pokazie filmu *Mgła*

15 lutego, 2011:
Seans. Reżyser Maria
Dłużewska

15 marca, 2011:
New Poland w reżyse-
rii Grzegorza Brauna
i Roberta Kaczmarka

12 kwietnia, 2011:
film produkcji amery-
kańskiej *Nine days
that changed the
world* o pierwszej wi-
zycie papieża Jana
Pawła II w Polsce

13 maja 2011: Film
Defilada Zwycięzców
z udziałem twórców
filmu: reżysera i pro-
ducenta Roberta
Kaczmarka, szefa pro-
dukcji Zdzisława Sa-
juka i operatora Piotra
Nykiewicza

Reżyser i producent filmowy Robert Kaczmarek na pokazie filmu pt. "Defilada zwycięzców"

Działalność Edukacyjna

1 i 8 maja, 2010: Malujemy portret mamy – opieka artystyczna – Ismena Hal-
kiewicz, organizacja Jolanta Szczepkowska

8 maja, 2010: lekcja historii dla uczniów klasy VI Polskiej Szkoły przy Kon-
sulacie Generalnym RP w Nowym Jorku

9 maja, 2010: udział Iwony Korgi w finałach konkursu Centrali Polskich
Szkół Doksztalających w Clark, NJ, temat konkursu: *Poeci Polscy o Ojczyźnie*.
Nagrody na konkurs zostały ufundowane z grantu Senatu RP koordynowanego
przez Fundację Semper Polonia

22 maja, 2010: udział Iwony Korgi w Komisji Egzaminacyjnej podczas mat-
tur w Polskiej Sobotniej Szkole im Jana Pawła II w Maspeth, NY

12 czerwca, 2010: zakończenie roku szkolnego w Polskiej Szkole Doksztalają-
cej im. Jana Pawła II i wręczenie uczniom klasy maturalnej nagród, które zostały
ufundowane przez grant Senatu RP koordynowany przez Fundację Semper Polonia

3 kwietnia, 2011: udział Iwony Korgi w finałach konkursu Centrali Polskich
Szkół Doksztalających Szkole Doksztalającej im. H. Sienkiewicza, Brooklyn,
NY, temat konkursu: *Wielkie rocznice historyczne*.

Instytut sponsoruje nagrody dla finalistów konkursu dzięki grantowi Senatowi RP koordynowanemu przez Fundację Semper Polonia

12 kwietnia, 2011: wizyta uczniów amerykańskiej szkoły średniej CITYterm z Dobbs Ferry, NY. Uczniowie wzięli udział w lekcji historii dotyczącej historii polskiej emigracji w Nowym Jorku prowadzonej przez Iwonę Korgę.

W maju 2010 r. przebywała w Instytucie szósta klasa ze Szkolnego Punktu Konsultacyjnego przy Konsulacie Generalnym RP w Nowym Jorku. Podczas spotkania dyrektor Iwona Korga pokazywała zbiory Instytutu i dała krótki wykład z historii Polski. W sierpniu tego roku do Instytutu nadszedł wzruszający list adresowany do Iwony Korgi:

Szanowna Pani!

Pomysł napisania do Pani powstał w maju, podczas pobytu naszej klasy w Instytucie Piłsudskiego. Odczytywaliśmy wtedy listy sławnych Polaków w tym Józefa Piłsudskiego. Może ktoś z naszej klasy stanie się kiedyś znany. Ale na to trzeba by dużo pracować i bardzo się starać.

My właśnie słuchaliśmy, co Pani mówiła o Polsce okresu międzywojennego, o genezie wybuchu drugiej wojny światowej i dobrze napisaliśmy pracę klasową z tych tematów. Jeszcze powtórzyliśmy wszystko w szkole.

Zaciekawili nas też obrazy i różne pamiątki, o których Pani opowiedziała. Film o niedźwiadku Wojtku również nam się spodobał. Śmieliśmy się i było wesoło. Na koniec zrobiliśmy wspólne zdjęcia na tle pomnika Marszałka. Jedno z nich mamy na Internecie.

Dziękujemy za wszystko i serdecznie Panią pozdrawiamy.

W imieniu klasy Angelika Ulszyńska

Najważniejsze wydarzenia

Wieczór historii i muzyki na cześć Ignacego Jana Paderewskiego i Fryderyka Chopina

W niedzielę, 23 maja, 2010 r. w salach Konsulatu Generalnego RP w Nowym Jorku zebrali się miłośnicy twórczości Fryderyka Chopina i Ignacego Jana Paderewskiego, aby uczestniczyć w wieczorze historii i muzyki, zorganizowanym przez Instytut J. Piłsudskiego w Ameryce z okazji rocznicy urodzin tych wielkich kompozytorów.

Koncert był poprzedzony krótkim sympozjum naukowym. Wprowadzenia dokonał konsul Przemysław Balcerzyk, który podkreślił wydarzenia łączące obydwóch kompozytorów jako ambasadorów Polski na świecie. Następnie zostały wygłoszone dwa interesujące wykłady. Pierwszy z nich pod tytułem *Private Diplomacy, Public Cause* wygłoszony przez Marka Chodakiewicza, profesora historii i dziekana w Institute for World Politics w Waszyngtonie, mówił o wpływie artystów takich jak Chopin i Paderewski na kształtowanie opinii publicznej w sprawach niepodległości Polski. W drugiej prezentacji zatytułowanej *Serce Paderewskiego*, Danuta Piątkowska, doktor habilitowany nauk historycznych i autorka książek o historii polskich kościołów, opowiedziała ciekawie o ostatnich dniach życia Ignacego Jana Paderewskiego, jego pochówku i odnalezieniu jego serca w mauzoleum nowojorskiego cmentarza Cypress Hill, a następnie o uroczystości pochowania urny zawierającej serce Ignacego

Wieczór historii i muzyki na cześć Ignacego Jana Paderewskiego i Fryderyka Chopina

Jana Paderewskiego w Amerykańskiej Częstochowie w Doylestown, PA. Dr Iwona Korga podała krótkie wiadomości o obydwóch kompozytorach.

Druga część programu obejmowała koncert wokalny, w którym wziął udział śpiewak Wojciech Bukalski, bas, wykonując cztery pieśni Paderewskiego przy akompaniamencie Violetty Koss oraz koncert chopinowski w wykonaniu znanej pianistki Magdaleny Baczewskiej.

90. rocznica Bitwy Warszawskiej

W sobotę, 13 listopada, 2010 r. w Konsulacie Generalnym RP zgromadziło się około 200 osób – przyjaciół i sympatyków Instytutu Piłsudskiego w Ameryce, aby uczcić 90-tą rocznicę Bitwy Warszawskiej i Święto Niepodległości Polski.

Uroczystość zorganizowaną przez Instytut Piłsudskiego i Konsulat Generalny RP otworzyła i prowadziła prezes Magda Kapuścińska. Konsul Przemysław Balcerzyk w ciepłych słowach powitał zebranych. Wyraził radość, że tak ważne wydarzenie odbywa się w salach Konsulatu. Program uroczystości składał się z wykładu zatytułowanego *Na szanę Europy*, który wygłosił prof. Włodzimierz Suleja, dyrektor Oddziału Instytutu Pamięi Narodowej we Wrocławiu, prezentacji multimedialnej pod tytułem *Bitwa Warszawska w zbiorach Instytutu Piłsudskiego*, którą przedstawiła dr Iwona Korga, dyrektor Instytutu, oraz koncertu pieśni legionowych w wykonaniu znanych nowojorskich śpiewaków – Barbary Revi, Wojciecha Bukalskiego i Pawła Raczkowskiego. Goście dołączyli do śpiewu artystów. Wzruszenie ogarnęło chyba wszystkich.

Wykład prof. Włodzimierza Suleja podczas obchodów rocznicy Bitwy Warszawskiej

2011 Gala Nagród Instytutu Piłsudskiego

Instytut Józefa Piłsudskiego w Ameryce zorganizował kolejną uroczystą galę pod patronatem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (MKiDN) Bogdana Zdrojewskiego, podczas której zostały wręczone medale za wybitne osiągnięcia w dziedzinach historii, sztuki, nauki oraz osiągnięć w dziedzinie biznesu i działalności na rzecz Polonii. Uroczystość odbyła się w dniu 8 maja 2011 r. w siedzibie Konsulatu Generalnego RP. Minister Bogdan Zdrojewski zaszczylił galę swoją obecnością. Na gali byli również obecni pani Iwona Śleodzińska-Katarasińska, przewodnicząca Komisji Kultury i Środków Przekazu w Sejmie RP, delegacja MKiDN, w skład której wchodził Jacek Miler – dyrektor Departamentu Dziedzictwa Kulturowego oraz Jan Badura i Anna Ceynowa. Na galę przyjechali z Polski: dyrektor Biblioteki Narodowej dr Tomasz Makowski, prezes Związku Piłsudczyków i Komendant Marszu Szlakiem Kadrowki, Jan Kasprzyk oraz Monika Fabijańska z Instytutu Adama Mickiewicza. Na spotkaniu byli obecni liczni przedstawiciele polskich organizacji oraz wiele znanych osób z polskiej społeczności w Nowym Jorku. W uroczystości uczestniczyło ponad 200 osób.

Przemawia minister Bogdan Zdrojewski

Galę otworzyła Magda Kapuścińska – prezes Instytutu. Zebrani owacyjnie przywitali wchodzących ministra Bogdana Zdrojewskiego i Konsul Generalną Ewę Juńczyk-Ziomecką. Po pełnym życzliwości dla Instytutu Piłsudskiego przemówieniu pani Konsul, zabrał głos minister Zdrojewski, który podkreślił ważną rolę Polski w Unii Europejskiej w ramach nadchodzącej prezydentury.

Minister Zdrojewski wręczył wiceprezesowi Instytutu Piłsudskiego Markowi Zielińskiemu *Złoty Krzyż Zasługi* przyznany przez prezydenta RP Bronisława Komorowskiego oraz *Odnaki Zasłużony dla Kultury Polskiej*: artyście Andrzejowi Kendzie, mecenasowi Janowi Przemysławowi Blochowi, konsulowi Markowi Skulimowskiemu oraz Walentynie Jancie Połczyńskiej (w jej imieniu odznaczenie odebrał Teofil Lachowicz). Mecenas Bloch przekazał ministrowi Zdrojewskiemu rękopisy Krasińskiego dla Muzeum Romantyzmu w Opinogórze.

Następnie nastąpiła ceremonia rozdania nagród Instytutu Piłsudskiego, którą poprowadziła dr Iwona Korga – dyrektor wykonawczy Instytutu. W bieżącym roku następujące osoby otrzymały medale:

Józef Piłsudski Achievement and Leadership Award – **dr Izabela Roman**, lekarz, zajmująca w przeszłości wysokie stanowiska w medycznych firmach amerykańskich, działaczka w polsko-amerykańskich organizacjach w Chicago.

Wacław Jędrzejewicz History Medal. – **dr hab. Andrzej Nowak**, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, znakomity historyk, kierownik Pracowni Dziejów Rosji i Europy Wschodniej w Instytucie Historii PAN, redaktor naczelnny dwumiesięcznika “ARCANA”.

Marie Skłodowska-Curie Science Medal – **dr Zbigniew Darzynkiewicz**,

Dyrektor dr Iwona Korga wręcza Andrzejowi Pityńskiemu Ignacy Paderewski Arts and Music Medal

doktor medycyny, wybitny naukowiec w dziedzinie badań nad rakiem, dyrektor Brander Center Research Institute, autor 650 artykułów naukowych i 13 książek.

Ignacy Paderewski Arts and Music Medal – **Andrzej Pityński**, rzeźbiarz, twórca pomników polskich bohaterów narodowych w USA i Polsce. Jego dziełem są sławne pomniki, takie jak *Katyń 1940* w Jersey City czy *Mściciel* w Amerykańskiej Częstochowie.

Nagrodzeni ze wzruszeniem, w pięknych słowach, dziękowali za nagrody. Wszyscy nawiązali do rodzinnych tradycji związanych z Marszałkiem Piłsudskim, a Andrzej Pityński wspominał o swoich dziełach takich jak pomnik Paderewskiego w Krakowie oraz płaskorzeźba na urnę, w której umieszczono serce Ignacego Jana Paderewskiego w Amerykańskiej Częstochowie.

Ważnym akcentem uroczystości było przekazanie przez prezes Magdę Kapuścińską dyrektorowi Biblioteki Narodowej Tomaszowi Makowskiemu cennych rzadkich książek z XVIII i XIX wieku z kolekcji Instytutu Piłsudskiego. Wśród nich był Modlitewnik Królowej Marii Leszczyńskiej, żony Ludwika XV wydany w roku 1765. W swoim przemówieniu dyrektor Makowski podziękował za cenny dar, podkreślił ważną rolę, jaką odgrywa Instytut w zachowaniu polskiego dziedzictwa narodowego i obiecał dalszą współpracę z tą instytucją.

Na zakończenie prezes Instytutu Piłsudskiego podziękowała sponsorom Gali: Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej, Konsulatowi Generalnemu RP, Adamba Imports i Adam Bąk Foundation oraz wszystkim donatorom i tym, którzy przyczynili się do zorganizowania uroczystości. Ciepłe słowa skierowała do Violetty Koss, która muzyką Chopina witała gości przychodzących na Galę.

Po części oficjalnej, z recitalem chopinowskim wystąpiła znana pianistka Magdalena Baczewska. Był to wspaniały koncert nagrodzony ogromnymi oklaskami.

Recital Magdaleny Baczewskiej

Udział w konferencjach

Konferencja Muzeów, Archiwów i Bibliotek w Warszawie

W dniach 9 do 12 września 2010 odbyła się w Warszawie 32 sesja Stałej Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie (MAB), w której uczestniczyli przedstawiciele Instytutu: Magda Kapuścińska, Marek Zieliński, Ewa Babiaryz i Krzysztof Langowski. Konferencja jest forum i platformą współpracy instytucji o charakterze archiwów, bibliotek i muzeów z ośmiu krajów: Wielkiej Brytanii, Francji, Szwajcarii, Włoch, Węgier, USA, Kanady i Argentyny. Sesja została zorganizowana przez Papieski Instytut Studiów Kościelnych (członka MAB), a stroną organizacyjną zajęła się Biblioteka Narodowa w Warszawie.

Dwa dni konferencji były poświęcone zwiedzaniu Warszawy i okolic. Uczestnicy zwiedzili Zamek Królewski, Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku, Muzeum Powstania Warszawskiego i Muzeum Fryderyka Chopina. Udostępniony był też Pałac Rzeczypospolitej (Pałac Krasińskich), gdzie mieści się filia Biblioteki Narodowej oraz Pałac Raczyńskich, siedziba Archiwów Akt Dawnych. Bardzo ciekawa była wizyta w pracowni konserwacji książek w Bibliotece Narodowej oraz prezentacja najcenniejszych eksponatów w Archiwum Akt Dawnych.

Konferencja składała się tradycyjnie z dwóch części: otwartej sesji naukowej i sesji zamkniętej poświęconej sprawozdaniom organizacji członkowskich i sprawom wewnętrznym MAB. Na sesji otwartej 12 instytucji przedstawiło 16 referatów. Z ramienia Instytutu wystąpił Marek Zieliński, który w wykładzie pt. *Archiwa rozdzielone przez historię* mówił o digitalizacji, kodach cyfrowych, trwałości zapisów cyfrowych i o projekcie Elektronicznego Łączenia Kolekcji, który jest realizowany wspólnie z Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych (NDAP). Następnego dnia na sesji zamkniętej Magda Kapuścińska omówiła działalność Instytutu za ubiegłe 12 miesięcy.

Konferencja była bardzo interesująca, bogata w imprezy i spotkania. Następna sesja odbędzie się w roku 2011 w Rapperswil w Szwajcarii.

Konferencja PAHA w Krakowie

Dyrektor Iwona Korga uczestniczyła w konferencji pt. *The Polish Diaspora in America and the Wider World*, która odbyła się w dniach 25-26 czerwca 2010 w Krakowie. Konferencja została zorganizowana przez Polish American Historical Association (PAHA) oraz Instytut Amerykanistyki i Studiów Polonijnych Uniwersytetu Jagiellońskiego w gościnnej siedzibie Polskiej Akademii Umiejętności przy ulicy Sławkowskiej.

PAHA powstała w 1942 r. w ramach Polskiego Instytutu Naukowego. Od 1944 r. jest samodzielną organizacją zrzeszającą naukowców zainteresowanych badaniami nad Polonią amerykańską. Wydaje periodyk *Polish American Studies*.

Na konferencji 12 referatów wygłosili naukowcy ze Stanów Zjednoczonych i Polski. Dyrektor Iwona Korga wygłosiła referat pt. *Polish-American Organizations in New York City – History and Current Developments*. Konferencja stała się miejscem prezentacji wyników badań nad Polonią, wymiany doświadczeń i nawiązywania kontaktów.

Konferencja American Historical Association w Bostonie

W dniach 6-9 stycznia 2011 w Bostonie odbyła się doroczna konferencja American Historical Association, w ramach której działa PAHA. Na konferencję złożyły się cztery panele tematyczne poświęcone: Polonii amerykańskiej w New England, problematyce katolicyzmu w środowisku polonijnym, kwestiom prezentacji wizerunku Polski w Stanach Zjednoczonych na przestrzeni ostatnich 100 lat oraz nowym kierunkom badawczym w dziedzinie historii Polonii amerykańskiej. Ciekawym uzupełnieniem była prezentacja najnowszych książek o tematyce polonijnej i panel dyskusyjny grupy pisarzy o polskich korzeniach, mieszkających w USA.

Instytut Piłsudskiego reprezentowała Iwona Korga, która wygłosiła referat pt. *Poland in the World's Fair 1939-1940*.

Wydawnictwa

Książka “Polonijny Nowy Jork”

Latem 2010 ukazała się książka pt. *Polonijny Nowy Jork* pod red. dr Danuty Piątkowskiej ze wstępem byłego Konsula Generalnego RP w Nowym Jorku Krzysztofa W. Kasprzyka. W książce znajdują się opracowania prezentacji wygłoszonych podczas konferencji poświęconej Polonii w Nowym Jorku zorganizowanej przez Instytut w 2009 r. Sponsorami publikacji są Konsulat Generalny RP w Nowym Jorku i Okręg 2 Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce.

Instytut składa podziękowania pani Krystynie Piórkowskiej, która wykonała korektę tekstów angielskich.

Konkursy

Portret Mamy – warsztaty i konkurs rysunkowy

Dzieci rysują portret Mamy

Z okazji Dnia Matki, w dniach 1 i 8 maja 2010 r. odbyły się w Instytucie warsztaty i konkurs rysunkowy pod hasłem Portret Mamy, który miał być niecodziennym podarunkiem dla matek z okazji ich święta. Do uczestnictwa w tym wydarzeniu zaproszone zostały, poprzez anonse w prasie polonijnej i mediach, dzieci w wieku od 6 do 14 lat. Warsztaty prowa-

dziła malarka Ismena Halkiewicz. Wzięło w nich udział 24 dzieci, którym pozowały ich mamy. Młodzi artyści z wielkim przejęciem i zaangażowaniem przystąpili do pracy. W ciągu kilkudziesięciu minut powstały przepiękne portrety. Ukończone prace poddane zostały ocenie jury w składzie: Mieczysław “Mietko” Rudek, Andrzej Kenda i Magdalena Zawadzka. Wybrano 3 najciekawsze prace. Nagrody dla zwycięzców ufundowała Ismena Halkiewicz. Są to portrety dzieci, które wygrały konkurs i ich mam malowane przez artystkę w różnych technikach. Prace dzieci były wyeksponowane w galerii Instytutu.

Wybrane artykuły

Józef Piłsudski – protektor polskiego sportu

Rola Marszałka Józefa Piłsudskiego w rozwoju kultury fizycznej w Polsce nie jest tak powszechnie znana, jak działalność polityczna i społeczna. Rola ta jest jednak godna uwagi, ponieważ Józef Piłsudski uznał rozwój wychowania fizycznego po zwycięstwie nad chaosem i korupcją w maju 1926 r. za jedno z bardzo ważnych zadań narodowych. Zainteresowania Józefa Piłsudskiego wychowaniem fizycznym i sportem sięgają lat 1896-1901, jak pisała Pani Marszałkowa Aleksandra Piłsudska w swoich wspomnieniach, kiedy przebywał w Londynie i widział boiska sportowe oraz starania Brytyjczyków o rozwój fizyczny młodzie-

ży. Wpływ na zainteresowanie Marszałka wychowaniem fizycznym miały również Jego doświadczenia z organizacji strzeleckich, gdzie wychowanie fizyczne było ważnym elementem przygotowania do służby wojskowej i walki o niepodległość Polski. Właśnie w tych organizacjach Józef Piłsudski zastosował termin kultura fizyczna w odniesieniu do sprawności fizycznej swoich żołnierzy.

Marszałek Józef Piłsudski był protektorem sportu wyczynowego i odegrał znaczącą rolę w jego rozwoju. Patronował wielu akcjom i wydarzeniom sportowym, dekorował zwycięzców zawodów i dokonywał otwarcia sportowych obiektów. Józef Piłsudski był ponadto inicjatorem powstania w 1925 r. Rodziny Wojskowej, przy której następnie powstał Klub Sportowy. Współpracowała z tym Klubem Marszałkowa Aleksandra Piłsudska.

Jako Naczelnik Państwa Józef Piłsudski przyjął protektorat nad Polskim Komitetem Olimpijskim. Podczas przygotowań do VII Olimpiady w Antwerpii w 1920 r. przychylnością swą okazał w szerokim zakresie i polecił zwolnić z frontu wszystkie osoby potrzebne do przygotowań olimpijskich. Rzecznikiem tych działań był adiutant generalny major Bolesław Wieniawa-Długoszowski, który był zapalonym zwolennikiem sportów.

Mówiąc o sporcie należy podkreślić, że Józef Piłsudski doceniał jego rolę w propagowaniu aktywności fizycznej, ale wypowiadał się wielokrotnie w sposób krytyczny o rekordomanii na poziomie wyczynu sportowego i sportowym pieniactwie. Na posiedzeniu Rady Naukowej Wychowania Fizycznego w 1932 roku podkreślił, że *sportowe rzeczy mają charakter zawsze jednostronny*. Ta jednostronność dotyczyła kształtowania u zawodników tylko wybranych elementów sprawności bez troski o rozwój wszechstronny młodych organizmów. W wypowiedzi na tej samej Radzie podkreślił też, że sport wyczynowy *daje dużo dla całego tłumu, ale nie dla usprawnienia fizycznego*.

Można powiedzieć, że Marszałek w swoich wypowiedziach na temat sportu wyczynowego poruszał ciągle aktualne zagadnienia jak: wczesna specjalizacja sportowa dzieci i młodzieży.

Troska o powszechne wychowanie fizyczne spowodowała, że w 1927 roku został powołany przy Ministrze Spraw Wojskowych Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego. W tym samym roku została powołana też Rada Naukowa Wychowania Fizycznego. Józef Piłsudski podkreślał znaczącą rolę tej instytucji, interesował się jej składem osobowym, przewodniczył jej obradom i poddawał jej do rozważenia problemy, które wynikały z Jego własnych studiów i obserwacji. Zachowały się przemówienia Józefa Piłsudskiego dotyczące wychowania fizycznego i sportu z trzech posiedzeń Rady Naukowej Wychowania Fizycznego, którym przewodniczył (z 15. II. 1927, 22. VI. 1929 i 22. V. 1932 r.). W przemówieniu na posiedzeniu rady w 1929 r. zawarte jest między innymi następujące zdanie: *Nim wychowanie fizyczne rozwinię się i stanie się stałą prawdą życiową, nim zacznie się wymaganie takiego musu pracy państwowej czy innej – dotąd wisi w powietrzu. Nie będę sądził, jak to zrobić i kto zrobiłby tę prawdę życia. To zależy najczęściej tylko od człowieka.*

Jeżeli jest taki człowiek – wszystko pójdzie dobrze, jeżeli nie ma – nic nie pójdzie. I to nie tylko w tej sprawie, ale w całym mnóstwie spraw państwowych.

Marszałek Piłsudski miał niezwykłą intuicję w ważnych do przedyskutowania z Radą Naukową problemach programowania zajęć wychowania fizycznego, takich jak konieczność dostosowania programu nauczania wychowania fizycznego do rozwoju biologicznego młodzieży, konieczność indywidualizacji zajęć i opracowania mierników fizycznej sprawności.

W czasie Rady Naukowej w roku 1927 uzasadniono konieczność powołania w Warszawie instytutu kształcącego nauczycieli wychowania fizycznego dla szkół i instruktorów sportowych dla szkół i dla wojska. Idea ta znalazła protektora w osobie Marszałka Józefa Piłsudskiego. W rok później asygnowano 5 milionów złotych na budowę Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego (CIWF). 2 grudnia 1928 roku wmurowano akt erekcyjny oraz tablice upamiętniającą 10-lecie Polski Niepodległej i rozpoczęto na warszawskich Bielanach budowę w tak szybkim tempie, że w listopadzie 1929 r. można było na pierwszym roku studiów rozpocząć zajęcia ze studentami. Tak rozpoczęły się dzieje bielańskiej uczelni od wojskowej zawodowej szkoły o 2-letnim kursie studiów (CIWF) do obecnej Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego i spełniło się pragnienie Marszałka, aby *kultura i tężyzna fizyczna młodego pokolenia znalazła swe racjonalne rozwiązanie w ogólnej pracy wychowawczej.*

W dniu 28-go stycznia bieżącego roku Instytut Piłsudskiego w Nowym Jorku zorganizował prezentację poświęconą roli Marszałka Piłsudskiego jako protektora wychowania fizycznego i polskiego sportu. Prezentacja opierała się na książce wydanej przez Centrum Edukacji Olimpijskiej i opracowanej przez Dobiesława Dudka: *Józef Piłsudski protektor polskiego sportu*. Album ten zawiera

Czwarte plenarne posiedzenie Rady Naukowej Wychowania Fizycznego pod przewodnictwem Marszałka J. Piłsudskiego w Warszawie w dniu 22 V 1932 r.

Mecz piłkarski pod Nową Rarańczą w dniu 30 VI 1916 r.

wyбір fotografii, dokumentów i ilustracji prasowych, które zgromadzono w 12 rozdziałach. We wstępie autorstwa K. Hadzelka czytamy: *Zainteresowania Marszałka wychowaniem fizycznym i sportem wynikały z jego filozofii czynu: z dbałości o zdrowie fizyczne i moralne dzieci i młodzieży; z troski o dobro, trwałość i obronność państwa.* W wyniku tej troski Józef Piłsudski powołał szereg wymienionych wcześniej naczelnich instytucji państwowych kultury fizycznej w Polsce – Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przeprosobienia Wojaskowego, Radę Naukową Wychowania Fizycznego oraz Centralny Instytut Wychowania Fizycznego w Warszawie, który przekształcono po wojnie w Akademię Wychowania Fizycznego.

Dorota Halicka

Pro Memoria

Zofia Koper (1917-2011)

Zmarła 23 stycznia, 2011 r. na Brooklynie, NY, wcześniej przez wiele lat mieszkała w Arlington, VA.

Długoletni, zasłużony członek Instytutu Piłsudskiego, ofiarna donatorka, do Instytutu przekazała bibliotekę rodzinną. Po II wojnie światowej na emigracji w Stanach Zjednoczonych. Długie lata pracowała w CIA.

Zawsze oddana sprawom Polski i Polaków.

Cześć Jej Pamięci!

Bulletin 2010/2011 – English Summary

Dear Members and Friends of the Institute,

During the reporting period, after the tragic event in Smolensk where our Institute had lost many friends who supported our operations, we successfully renewed our contacts with Poland.

Our activities, as in previous years, focused primarily on continuing work on digitization of archival documents, creating a computerized catalog of books, supporting historical research by responding to queries and assisting historians and other persons doing research in-house at the institute. We also popularized Polish history and culture through documentary film shows, meetings with eye-witnesses of historical events, talks, lectures, and other major undertakings.

Among the important events were the celebration of the Ignacy Jan Paderewski and Fryderyk Chopin birth anniversaries, commemoration of the 90th anniversary of the Battle of Warsaw and the 2011 Award Gala. They were held at the Consulate General of Poland in New York. Other significant developments include the publication of the book “Polish New York,” edited by Dr. Danuta Piątkowska and design of a new website for the Institute.

All these activities would not be possible without the financial support from Poland, from our sponsors, donors and members of the Institute.

We have strong support for our activities from the Polish government: the Ministry of Culture and National Heritage (MKiDN), the Polish Senate, the Foundation Semper Polonia and the Polish Consulate General in New York. We work with the Head Office of the State Archives (NDAP), the Institute of National Remembrance (IPN), the National Cultural Centre (NCK) and the National Library. This cooperation is connected with the program of digitization of our archives collections, cataloging our collections, exhibitions and publishing of books and publications. Thanks to the MKiDN, NDAP and National Library, Polish archivists and librarians helped us with the organization of our archives collections, digitization, book computer cataloging and other tasks.

During the reporting year the Institute was visited by over 600 people from Poland and the U.S. Among them were researchers, historians, writers, persons interested in history of Poland and participants of the Institute’s events. We had the honor to host representatives of the Ministry of Culture and National Heritage, the Senate of the Republic of Poland and the Parliament, the Polish History Museum, the Museum of the Warsaw Uprising and the Consulate General of Poland in New York. Total number of visitors including those attending our events was about 600.

The digitization of archives collections continues and is progressing rapidly.

We received funds for this program from the Senate of Poland through the Semper Polonia Foundation. Polish archivists and historians from the National Archives and the Institute of National Remembrance and volunteers helped with the digitization of selected archive collections.

Increase in membership, donations, and subsidies from the Government of the Republic of Poland have significantly improved the Institutes finances.

Our monthly bulletin contains information about ongoing events, activities and successes. In this issue we include the article by Dr. Dorota Halicka *Jozef Pilsudski - Polish sport protector*:

The Institute is active and information about our organization is spreading due to consistent and creative work of the current Board and the Executive Committee of the Institute, the help of volunteers and moral and financial support of our members, sponsors, friends and sister institutions in the United States and Poland. Thank you, and please continue to support us.

Executive Committee of Pilsudski Institute of America

May 2011

Acknowledgements

The Board and the Executive Committee of the Pilsudski Institute particularly wish to thank:

- The **Senate of the Republic of Poland** for the 2010 grant coordinated by the “Semper Polonia” Foundation, for digitization of archive collections, modernization of our web page, prizes for children and young people participating in a competition on knowledge about Poland, organized by the Polish Supplementary School Board of America, and for financing part of the maintenance costs of the Institute.

- **The Ministry of Culture and National Heritage and the Head Office of State Archives** (coordinator of grant) for funding a fellowship for four archivists and a librarian.

- **The Head Office of State Archives and National Library** for a fruitful cooperation and substantial assistance in modernization and cataloging of the Institute’s collections.

- **The Consulate General of Poland and Polish-Slavic Federal Credit Union** for financing the celebration of the 90-th anniversary of the Warsaw Battle and 2011 Award Gala.

- **Institute of National Remembrance, National Culture Center, National Library and the Ministry of Culture and National Heritage** for new books regularly sent to the Institute.

- **Adamba Imports and Adam Bak Foundation, Inc.** for generous donations and participation in organizing receptions at the Institute’s events.

- Thanks to the public media: **Nowy Dziennik, Kurier Plus, Polish Radio WKŁ 910 and TV Polonia** for broadcasting information on the activities of the Pilsudski Institute.

We extend our sincere thanks to all donors, members, and volunteers. With your help and commitment, the Institute functions and thrives.

Congratulations

Doctorate for Ewa Jędruch

Ewa Christina Hoffman-Jędruch, member of our Board, completed her 2009 doctoral program in humanities at Drew University in Madison, New Jersey. In April 2010 she defended her doctoral dissertation: *The Economy of the Cluny Abbey, 910-1156* and received the title of Doctor of Letters. Her dissertation was awarded the most prestigious award of this university, The Dr. Robert Chapman Award for “*creativity of thought and prose style.*”

The Erazm & Anna Jerzmanowski Medal for Dr. Danuta Piątkowska.

Dr. Danuta Piątkowska was honored with the Erazm & Anna Jerzmanowski Medal by the Cracow Association of Friends of Prokocim. The ceremony was held on May 8, 2010 in the Jerzmanowski Palace in Prokocim, Cracow. Grażyna Fijałkowska, author of the book on Erazm Józef Jerzmanowski, wrote as follows about the distinguished medal given to Danuta Piątkowska: *It is a sign of not only my friendship, but also of that of the Association of Friends of Prokocim. It is an expression of recognition for your work on behalf of Poland and of Polish-Americans.* Professor, Wiesława Piątkowska-Stepaniak received the medal on behalf of her sister, Danuta.

The Association of Friends of Prokocim named after Erazm & Anna Jerzmanowski, exists since 1989, and its mission is to restore the memory of this exceptional Polish entrepreneur, who, for his services to the Catholic Church was made Commander of the Order of Saint Sylvester (The Pontifical Equestrian Order of St. Sylvester Pope and Martyr; Latin: *Ordo Sanctus Silvestri Papae*),

Erazm Jerzmanowski and his wife Anna Koester are buried at the Rakowicki Cemetery in Krakow.

Gold Cross of Merit for Dr. Marek Zielinski

During the Institute Gala Awards 2011, Minister of Culture and National Heritage Bogdan Zdrojewski presented the *Gold Cross of Merit* to vice president

Marek Zielinski, who for many years selflessly devoted his time and toil for Polish affairs in the United States.

Dr. Marek Zielinski is an active member of the Pilsudski Institute of America since 1981, member of the Board of Directors since 2002, and vice president for three years, working selflessly for the Institute. He initiated and implemented a computerized system by which there is fast and modern method of communication with members and supporters (e-mail, Facebook, etc.). He upgraded computer network, installed a digital data base of the Institute, and prepare a modern library catalog online. He is co-editor of the Electronic Bulletin of the Institute.

Marek Zielinski is the originator and executor of an important project of digitization of archival documents. The project has already been implemented. Marek Zielinski teaches and manages a group of volunteers. Thanks to his work the Institute has become a modern reaserch institution that is leading among the Polish organizations abroad.

Medal “Merentibus”

Two persons were awarded the *Merentibus* medal: Barbara Berska – Deputy Director of the Head Office of the State Archives (NDAP) and Iwona Korga – Executive Director of the Pilsudski Institute.

The *Merentibus* Medal was established in 2003 on the sixtieth anniversary of the foundation of the Pilsudski Institute of America and is awarded for exceptional merit in the development and operation of the Institute. This medal was designed by Roussana and Andrzej Nowakowski of Warsaw, well-known and respected artists and designers of coins and medals. 50 copies of this medal were minted in the Warsaw Mint, one of the best mints in Europe.

Membership and donations

We appeal to all those interested in history, archives and related activities to join the ranks of members of the Pilsudski Institute. You can join by Internet on our website or in person at the office. Membership declaration is attached to the last page of the bulletin. Members and supporters receive the annual bulletin, monthly electronic newsletters and invitations to all meetings and events. All members of the Institute are listed in the annual bulletin, and corporate members with company logo are placed on our website.

We invite you to join the ranks of the Legion of Honor. Members of the Legion of Honor of the Pilsudski Institute are those who make a one time donation of \$5000, or over a period of three consecutive years. Candidates for members of the Legion of Honor must be approved by the Institute’s Board of

Directors. A plaque with the names of the “Legionnaires“ will be placed on the honor board at the Pilsudski Institute.

All members and volunteers of the Institute will be listed in the annual bulletin.

We also call for transfer to the Institute of family memorabilia, correspondence and other archival documents. Our collections continue to grow thanks to generous donations from individuals and institutions.

Volunteers

The Institute is mainly based on volunteer work. Only the Executive Director (full time) and assistant to the President (part time) are salaried. All members of the Board and the Executive Committee of the Institute work “pro bono”. We have presently 20 volunteers. The volunteers are helping with several activities at the Institute: mainly with the digitization and with organizing archive collections. Volunteers also assist in work related to the Pilsudski Institute’s events such as Annual Awards Gala, symposia and other. Several of them are Polish students studying at American colleges.

We still need volunteers. Work is usually in-house, but more can be done via Internet. You do not need to have the expertise to become a volunteer, because we conduct on-site training in various activities such as data input into the computer, digitization, work with archives, library and in office. We invite everyone to participate in our activity. Interested in active participation in the activities of the Institute? Please contact us.

We are grateful to all volunteers for their work for the Pilsudski Institute!

The archives and the library

Every year, we have archivists from the Polish State Archives and librarians from the National Library who come to do their internship at the Institute. Interns work on modernizing and cataloging our library and archives. During the reporting time we hosted four archivists from the Polish State Archives and one librarian from the National Library. Two archivists worked on digitization of archives collections. Two other worked on personal archives and the photograph collection. The interns helped with queries, events and other everyday activities of the Institute. This year, we expect one archivist for digitization work and a librarian who will continue the electronic cataloging of books. Their stay will be paid from Polish grants.

Research and queries

The Institute hosted 39 researchers who conducted extensive research using archival materials - some of them working at the Institute for several weeks.

During that time, the Institute was visited by about one hundred fifty people who conducted research or just visited the Institute.

One of the important tasks of the Institute is to perform search queries. Historians, politicians and other interested parties from Poland and the U.S. were looking for documents and information from our archives. There were a number of searches related to ancestry for people interested in their family history.

In the period from May 2010 to May 2011, 83 queries were performed, over 80 queries ordered by mail. Most of the queries were made for researchers and institutions in Poland.

Digitization

Guided by two basic goals, to preserve for future generations the unique archives collections and to make them accessible to all, we have begun a systematic program of digital conversion of the Piłsudski Institute archives. We were able to initiate this project mainly due to the generosity of the Polish- Americans, who made it possible for us to acquire modern equipment for scanning and storing documents in electronic form. The digitization has been performed not only by volunteers, but also by persons paid from the grant of the Polish Senate (coordinated by Semper Polonia Foundation). In addition, two archivists from the Polish State Archives and seven employees of the Institute of National Remembrance worked on digitization. Those professional internships were founded by the Polish government.

Early results are already accessible on our website - a searchable archive of the Silesian Uprisings. Other projects are under way, including integration of archives scattered around the world to be pursued jointly with the Head Office of the State Archives of Poland. Part of them will appear soon on the Institute's web page: www.pilsudski.org.

The digitization of our collections would not be possible without the invaluable contribution of volunteers from the New York Metropolitan area. Volunteers, ranging from students to retirees, work diligently and with full commitment on the complex processes of scanning and indexing the documents. They are acquiring valuable computer skills as well as gaining knowledge of Polish and American history by having access to original documents. We also periodically conduct training sessions in digitization, with the participation of image processing and data conversion experts, the Institute's Board members Artur Kowalski and Marek Zieliński.

Events

During the reporting time (May 2010-April 2011) the Institute was visited by above 600 people included 39 researchers, who made studies based on our archives collections and books. We hosted also nineteen representatives of Polish government and culture as well as Polish-American organizations.

The Piłsudski Institute organized 15 public events, 12 film screening, 4 educational presentations for high school students and 2 special events for children.

The most spectacular were three galas:

Evening of History and Music in honor of Ignacy Jan Paderewski and Fryderyk Chopin

On Sunday, May 23, 2010, friends of the Institute and fans of music of Fryderyk Chopin and Ignacy Jan Paderewski gathered at the Consulate General of Republic of Poland in New York to participate in an evening of history and music, organized by the Jozef Pilsudski Institute of America on the anniversary of the birth of the great composers.

The concert was preceded by a short scholarly symposium. The introduction was given by Consul Przemyslaw Balcerzyk, who emphasized that both composers were, in a way ambassadors of Poland. Then two interesting lectures were given. The first, entitled *Private Diplomacy, Public Cause* delivered by Marek Chodakiewicz, professor of history and dean of the Institute for World Politics in Washington, D.C. In the second presentation entitled *Paderewski's Heart*, Danuta Piątkowska, PhD, Associate Professor of History and author of several books on the history of Polish churches, spoke about the last days of Ignacy Jan Paderewski, his burial in the Cathedral of St. John in Warsaw, and discovery of the location of his heart in the Cypress Hill Cemetery in Queens, then transferring it to the National Shrine of our Lady of Czestochowa in Doylestown, PA. Iwona Korga gave a brief outline on both composers.

The second part of the program was devoted to music. Wojciech Bukalski, well-known bass singer living in New York, gave an excellent rendition of Paderewski's songs accompanied on the piano by Violetta Koss. Then charming Magdalena Baczevska listed in the "American Record Guide" as a world class pianist, gave a Chopin recital. As Doctor of Musical Arts, she gave a short introduction to each piece. The guests were delighted listening to Chopin's waltzes, mazurkas, and other piano works performed by Magdalena Baczevska. It was a real musical feast.

The event was hosted by Krzysztof Olechowski, Adjutant General of the Polish Army Veterans' Association and the Executive Director of the PSC Community Services, together with Magda Kapuscinska and Iwona Korga.

The 90th anniversary of the Battle of Warsaw

On Saturday, November 13, 2010, friends and supporters of the Pilsudski Institute of America - about 200 people - gathered at the Polish Consulate to celebrate the 90th anniversary of the Battle of Warsaw and the Independence Day of Poland.

The ceremony organized by the Pilsudski Institute and the Consulate was inaugurated by Magda Kapuścińska, president of the Institute and Consul Przemyslaw Balcerzyk, who warmly welcomed the guests. He expressed his satisfaction that such an important event was taking place at the Polish Consulate. The program consisted of a lecture by Professor Włodzimierz Suleja, director of the Department of the Institute of National Remembrance in Wrocław. The lecture was entitled: *On the retrenchment of Europe*. Dr Iwona Korga, director of the Institute, gave a multimedia presentation, on the *Battle of Warsaw based on the Institute's collections*. The event included a concert of legion songs performed by New York singers - Barbara Revie, Wojciech Bukalski and Pawel Raczkowski.

Awards Gala 2011

The Awards Gala was held on May 8, 2011 at the Consulate General of the Republic of Poland. The Gala ceremony was very elegant and enjoyable. It brought together many guests, including leaders of Polonia's cultural, political and financial world. Bogdan Zdrojewski, Minister of Culture and National Heritage - patron of the Gala, Dr. Tomasz Makowski - director of National Library and Jan Kasprzyk, president of Piłsudski's Supporters graced the Gala with their presence.

Iwona Korga - director and Magda Kapuscinska - president of the Institute presided over the event.

In their speeches, Minister Bogdan Zdrojewski and the Consul General Ewa Juńczyk-Ziomecka emphasized the importance of the Pilsudski Institute's presence in New York. Representatives of the Polish government promised future financial support for the Institute's activities, including digitization of archives documents.

All the medal laureates attended the gala and gave short speeches. The following individuals were awarded: Dr. Izabela Roman (the Marshal J. Pilsudski Leadership and Achievement Award), Prof. Andrzej Nowak, history professor at the Jagiellonian University in Cracow (Wacław Jędrzejewicz History Medal), Andrzej Pityński, sculptor (Paderewski Music and Art Medal), and Dr. Zbigniew Darzynkiewicz, scientist (Marie Skłodowska – Curie Science Medal).

The ceremony included piano recitals performed by world class pianist, Magdalena Baczewska.

Participation in conferences

Conference of Polish Museums, Archives and Libraries (MAB) in Warsaw

On September 9-12, 2010, thirty second session of the *Conference of Polish Museums, Archives and Libraries in the West* (MAB) was attended by representatives of the Institute: Magda Kapuścińska, Marek Zieliński, Ewa Babiarcz and Krzysztof Langowski. The Conference is a forum and platform for cooperation between archives institutions, libraries and museums in Britain, France, Switzerland, Italy, Hungary, USA, Canada and Argentina. This year's session was organized by The Pontifical Ecclesiastical Studies Institute (member of the MAB), and by The National Library in Warsaw.

Two days of the conference were devoted to exploring Warsaw.

The conference traditionally consists of two parts: an open scientific session and closed session devoted to reports of member organizations and the internal affairs of MAB. At the open session 12 institutions presented 16 papers. On behalf of the Institute, Marek Zielinski presented the paper *Archives Separated by History*. He talked about digitization and digital records shared with the Head Office of State Archives (NDAP).

On the second day of the conference, at the closed session, Magda Kapuścińska discussed the activities of the Institute for the preceding 12 months.

The conference was rich in events and meetings. The next session will be held in 2011 in Rapperswil, Switzerland.

PAHA Conferences

Dr. Iwona D. Korga, director of the Institute attended two conferences organized by the Polish American Historical Associations PAHA.

She participated in the conference: *The Polish Diaspora in America and the Wider World* held on 25-26 June, 2010 in Krakow. There were 12 lectures presented by researches from the U.S. and Poland. Dr. Korga, presented a paper entitled *Polish-American Organizations in New York City - History and Current Developments*. The conference was a great opportunity for presenting research results on the Polish community, exchanging of experiences, and maintaining contacts.

The second conference was held in Boston on January 6-9, 2011. The conference was attended by scientists, researchers and lecturers specializing in the history of American Polonia. There were four panel discussions devoted to: the Polish-Americans in New England, the issues of Catholicism in the Polish community, presenting the image of Polish issues in the United States over the past 100 years, and new directions in research on the history of the Polish

community. The presentation of the latest books on Polonia and panel discussion of writers of Polish descent living in the U.S made for an interesting addition. Dr. Iwona Korga delivered a lecture on Poland in the World's Fair 1939-1940.

PAHA was founded in 1942 as part of the Polish Institute of Arts and Science (PIASA). Since 1944 it became an independent organization for scientists interested in research on American Polonia. PAHA publishes the journal *Polish American Studies*.

Educational activities

1 and 8 May 2010 - Painting a portrait of mom- artistic care - Ismena Halkiewicz, organization - Jolanta Szczepkowska

May 8, 2010 - history lesson for students of VI class of the Polish School at the Polish Consulate General in New York

May 9, 2010 – Dr.Korga participated in the finals of the competition *Polish poets about the Fatherland*, in the Polish Supplementary School of Clark, NJ

May 22, 2010 – Dr. Korga participated in the Examination Committee at the John Paul II Polish Saturday School in Maspeth, NY

June 12, 2010 - presentation of awards to students graduating from the John Paul II Polish School. Awards were founded by a grant from the Polish Senate coordinated by SEMPER POLONIA Foundation

April 3, 2011 – Dr. Korga participated in the finals of the competition *Great historical anniversaries*, in the Polish Supplementary School in Brooklyn, NY. The Institute sponsored prizes for the finalists by a grant from the Polish Senate coordinated by SEMPER POLONIA Foundation

April 12, 2011 - Visit of U.S. high school students of the CITYterm school in Dobbs Ferry, NY. Students took part in lesson on the history of Polish immigrants in New York, led by Dr Korga.

MEMBERS OF THE PILSUDSKI INSTITUTE

HONORARY PATRONS

Zbigniew Brzezinski, DC	Wieslaw Ochman, Poland
Henryk Bulhak, Poland	Jan Olszewski, Poland
Norman Davies, UK	Barbara Piasecka Johnson, NJ
Jadwiga Jaraczewska, Poland	Frank Spula, IL
Barbara A. Mikulski, DC	Zbigniew Wojcik, Poland

HONORARY LEGIONAIRES

Andrew J. Beck, CT	Stanislaw A. Milewski, CT
Piotr Chomczynski, OH	Edward Pinkowski, FL
Danuta i Andrzej Cisek, Poland	Leszek J. Wolfram, CA
Magda Kapuscinska, NY	

LIFE MEMBERS

Chester Baldowski, CT	London Morawski, MI
Eugene Bąk, OH	William J. Nareski, CT
Adam Bąk, NY	Tytus Nobis, NY
Christopher and Ewa Boreyko, CT	Chester M. Nowak, MA
Janusz Cisek, Poland	Halina Pawłowicz, FL
John Conrad, FL	Tadeusz A. Pawłowicz, FL
Zbigniew Darzynkiewicz, NY	Michal A. Peszke, RI
Romuald Dymski, NY	Anton Pliska, IL
Aleksander Frejszmidt, Ontario	Janusz Pogorzelski, NJ
Jacek Gałązka, CT	Michal Polewko, CA
Richard J. Gastowich, NJ	Polish Youth Association of New York, NY
Adam M. Golas, CT	Irene S. Prime, NY
Stanislaw W. Grebski, NY	Jack Radgowski, NY
Franciszek S. Herzog, CT	Maria & Steve Rasiej, NJ
Andrzej Jasiński, NJ	Izabela Roman, IL
Tomasz Jędrzejewicz, TX	Andrzej T. Romer, Belgium
Kathy Jędrzejewicz, TX	John F. Skibiski, MA
Roman M. Kabara, NJ	Henryk Sokolowski, Ontario
Elizabeth Kondracki, FL	Malina Stadnik, NY
Alojzy Kondracki, FL	Zygmunt Staszewski, NY
Boleslaw Łaszewski, NY	Eugene J. Trela, OH
Caroline E.F. Matecki	Zofia J. Werchun, IL
Frank Milewski, NY	

SUSTAINING MEMBERS

Eduvigia Ancaya, FL
Ewa & Stanisław Babiarz, NY
Anthony J. Bajdek, MA
Malgorzata Berger, CT
George S. Bobinski, NY
Stanislaw R. Burzynski, TX
Wladyslaw W. Chciuk, CA
Stanislawa Chowanec, NY
Anton Chroscielewski, NY
Anna Cienciala, KS
Anna Czekaj-Farber, CT
John D. Czop, NJ
Kazimierz Dadak, VA
John D. Dingell III, MI
L. B. Domanski, ID
Edward Drozd, NJ
Lawrence M. Du Buske, M.D., MA
Leo Dulacki, AZ
Zbigniew Dybczak, AL
Mark Emisarski, CT
Wanda Eysymontt, NY
Richard S. Fitol, CT
Michal Gałazka, ME
Frances Gates, NY
Rafał Gawłowski, NY
Caesar Gaza, NJ
Jason Glazer, NY
Christine M. Golaszewski, FL
Joseph E. Gore, NJ
Richard Gradkowski, NY
Tomek Grajewski, CT
Andrzej Grzegorzewski, NY
Ronald J. Hagadus, NY
Bronislaw Idasiak, NJ
Tomasz Jaworski, MD
Eva Cristina Jędruch, NJ
Daniel E. Josephs, IL
Zbigniew Kantorosinski, DC
Christopher Kasperek, CA
Norman & Hanna Kelker, NY
Walter Kenworthy, NY
Barbara Kepka, NJ
Joseph E. Kleszczynski, CT
Pawel & Monika Kohutnicki MD, NY
Andrzej Korbonski, CA
Marian Krzyzowski, MI
Alan Kubarek, PA
Edward Kuczynski, MI
Piotr Kumelowski, NY
Jan Kurdwanowski, NY
Alexander Lapinski, ESQ, NY
Cezariusz Lesisz, NY
Raymond J. Lesniak, NJ
Juliusz Lukasiewicz, Canada
Romuald Łanczkowski, Poland
Paul Magda, NY
Monika Malesinska, MD, NY
Janina E. Matthews, OH
Krzysztof Matyjaszewski, PA
John Micgiel, CT
Jacek Milbrandt, PA
Christine Nagorski, MY
Bozena Nowicka McLees, IL
Jan & Stanisława Olender, IL
Richard Organisciak, NY
Walter Orłowski, NY
Rita A. Orzel, PA
Louise Pacholik, WI
Michael Pająk, NY
Andrzej Pelc, NY
Karol Pilarczyk, NY
Roma Pilarczyk, MA
Krystyna Piórkowska, NY
Robert M. Ponichtera, VA
Jerzy Prus, NJ
Mirek Rosol, NJ
Krzysztof Rostek, NY
Krystyna Rudeczyński, FL
Stanislaw Ryś, NY
Barbara W. Rządca, MI
Joanna M. Sawruk, NY
Frank J. Serfas, Sask

Stanislaw Skorwaczewski, MN
Stanislaw Sliwowski, NJ
Małgorzata i Witold Sławińscy,
Poland
Felix Smigiel, IN
Orkan George Stasior, NY
Peter Święcicki, Poland
Maria Tekla Toczek, CA
Ryszard Z. Tolścik, Poland
Witold Waberski, CT

Edward Walsh, CT
Jadwiga Waszczyk, NY
Czeslaw Weiss, NY
Frank Wilczek, MA
Stefan Wisniowski, Australia
Wanda Wolińska, NY
Aldona Wos, M.D., NC
Walter Wroblewski, NY
Walter Zachariasiewicz, MD
Marek Zieliński, NY

REGULAR MEMBERS

Richard Adamiak, IL
Zbigniew Adamski, MI
Jan Adler, NY
Jan T. Archacki, NY
Barbara i Wojciech Ardel, NY
William Auden, CT
Frank Austin, NY
Marek Axentowicz, Poland
Halina & Kazimierz Babinski, Canada
Ada Bajor, MA
Irena Balawajder, NY
Rafal Balcarek, NJ
Zofia Balczewska, NY
Geraldine Balut Coleman, IL
Zdzislaw Baran, NJ
Piotr Koziej, NY
Wladyslaw Baranski, Poland
Richard Baranski, OFM, MI
Boguslawa Barnesson, WA
John Beatty, NY
Janusz Beer, MD
George Bellak, NY
Paul Best, CT
Leon Bialkowski, AZ
Louis Bielakowski, IL
Henry S. Bieniecki, AZ
Alicja Bienkowska, Poland
Zbigniew K. Binienda, AR
Jerome Biranowski, NY
Mieczyslaw Biskupski, CT

Richard A. Blake, NY
Zdzislaw M. Bobrowicz, NJ
Stanley P. Bosse, PA
Wanda Brodzka, NY
John G. Brosky, PA
Andrzej Brzeski, CA
Marta Brzostek, NY
Richard Brzozowski, NY
Daniel Buczek, CT
Beata Buhl-Tatka, NY
Romuald Bulas, NJ
Frank W. Bulsiewicz, NY
Julian Bussgang, MA
Alice-Catherine Carls, TN
Walter Cebulski, IL
John Cetnarowski-Cetner, NY
Richard S. Chabior, MA
Stanislaw Chadzynski, MA
Pawel Chadzynski, MA
Bogdan Charlam, CT
Peter Chelkowski, NY
E. A. Chmielowski, CPCU, IL
Marek J. Chodakiewicz, VA
John Chojnacki, NY
Charles Chotkowski, CT
Piotr Chrobok, NY
Edward E. Chrobot, IN
Jadwiga Chrusciel, NY
Anna Ciepela-Ioannides, NY
Henry Cierpikowski, CT

Danuta Cimoch, DDS, NY
Andrew Ciszek, FL
Eugene Ciszewski, NY
Emilya Cohen, MA
Marek Cypryk, Poland
Mieczyslaw Czapla, MI
Jan Czaplinski, NY
Maria Czauderna, NY
Stanley Czerwinski, NY
John A. Czop, NJ
Frederick & Halina Dammont, NJ
Danuta A. Daniec, TX
Peter Deal, PA
Mirek Denisiewicz, FL
Edward DePersis, PA
Helen S. Devlin, NY
Felicja Dobroszycka, NY
Slawomir Dobrzanski, KS
Maria Doda, NY
Ronald Domanski, NY
Edward Domino, MI
Iwona Drag Korga, NY
Richard J. Dreszer, MD
Greg Drozdek, NY
Jacek Dworzański, MD
George Dybicki, NJ
Edward K. Dzielenski, MA
Stanley Dzierzeski, MA
Zofia E. Dziewanowska, CA
David J. Dziuba, NY
Jerzy Einhorn, PA
Julia Ennis, PA
Kathryn Erat, MA
Genevieve B. Fellers, OH
Anna & Andrew Findeisen, NJ
David A. Franczyk, NY
Bogdan Fryszczyn, NJ
Danuta & Stanley Futyna, PA
Ryszard Gajewski, MD
Boguslaw Gaweda, NY
Mikolaj Gawlik, NY
Gizela Gawronski, ME
Aleksander Gella, NY
Ryszard Gesicki, NY

Czeslaw Gieniewski, NJ
Ewa Gierat, CT
Stefan Ginilewicz, CA
Zofia Głodowska, NY
John J. Gmerek, NY
Janina Golab, IL
Helena Gorska, NY
Janusz Gorzynski, NY
Ewa & Mirosław Górny, NY
Danuta Grochowska, NY
Chet Grycz, CA
Edward S. Gryczyński, VA
Henry Gwiazda, II, MD
Edmund Hajduk, NY
Halina Dorota Halicka, NY
Jerzy Hauptmann, CT
Diane Haussermann, NY
Richard Hemmanowski, NY
Andrzej Hempel, PA
Alexander Henderson, NJ
B. Chester Hryniewicz, FL
Jerzy Z. Hubert, FL
Richard Hunter, Jr., NJ
Anthony D. Iwuc, RI
Sławomira Jachim, NY
Marianna W. Jachimeczyk, NY
Anna Jachniewicz, NY
Janusz Jachowicz, CT
Edward A. Jajko, CA
Walter Jajko, USAF, VA
Ewa & Wojciech Jamrozik, NJ
Sophie T. Janczur, CA
Gerald Janusz, PA
Anna D. Jaroszyńska-Kirchmann, CT
Thaddeus Jaszkowski, NJ
Wladyslawa Jaworowska, NY
Eleonora Jędrysek, WI
Stanislaw Jonas, NY
Grażyna Jonkajtys-Luba, Poland
Aleksandra Jurewicz, PA
John Kaczmarek, NJ
Gregory Kaczorowski, NJ
Tomasz Kalata, NY
Eugene Kaleniak, NY

Eugene L. Kaluzny, WI
Grazyna Kamińska-McNamara, NJ
Eugene J. Karol, RI
Hugon Karwowski, NC
Stephen J. Kasprzak, NY
Janina Katelbach, NY
Henry Kazmierczak, IL
Maciej Kazubowski, NY
Henry Kedron, NJ
Janina Kedron, NY
Ludomir Kitajewski, CA
Henryk Kitaszewski, Australia
Barbara Klimek, NY
Maria Klonowicz-Wisniewska, NY
Edward U. Kmiec, NY
Zbigniew K. Kobus, IL
Barbara Kochaniak, PA
George Kolasa, NY
Henryka Komańska, NY
Paul E. Konopka, DC
Alexander R. Koproski, CT
Irene M. Korsak, MD
Elizabeth Kosakowska, NY
Rudolf Kosiba, OR
Wallace J. Kosiński, OH
Stefan Kowalik, IL
Artur Kowalski, NJ
Stanley Kozaczka, NY
Katherine Kozicki, MA
Joanna E. Kranc, NY
Henry Krawczyk, NY
Jan F. Krawiec, IL
Anthony Krzystofik, MA
Paul Krzywicki, PA
Jerzy R. Krzyżanowski, OH
Jadwiga Krzyżanowska, MA
Janusz Krzyżanowski, NY
Jerzy Książniak, NJ
Max A. Kubicki, NY
Janusz Kucharski, NY
John Kulczycki, IL
Julian E. Kulski, D.C.
Christopher Kurczaba, IL
Thaddeus W. Kurczynski, OH

Christine B. Kuskowski, NY
Walter Kuskowski, NY
John F. Kutolowski, NY
Edward Kwiatkowski, MI
Teofil Lachowicz, NY
Henry J. Lang, NY
Krzysztof Langowski, Poland
Pawel & Dominika Latos, PA
Witold Lawrynowicz, NY
Barbara Lech, NY
John F. Leich, CT
John S. Lenkiewicz, MA
George Leoniak, NJ
Helen Lesnik-Mistak, NY
Joanna Leszczynska, NJ
Janusz Lipski, NY
Alexandra G. Lloyd, NJ
Camilla Los, MA
Cecylia Lozinska Grzywacz, NY
Albert Luczak, NY
Anna Ludwikowska, NY
Richard Lukas, FL
Anna Maciejewska Dyba, NY
Jerzy J. Maciuszko, OH
John A. Mack, MI
Karen M. Majewski, MI
Canon Majka, VA
Kasia Malendowicz, NY
Sławomir Malendowicz, NY
Dariusz Marzec, NY
Henry & Susan Matala, NY
Elzbieta Matynia-Adams, NY
Raymond R. Mayer, IL
Lukasz Mellerowicz, NY
Edward J. Meros, MD
Kendall Merriam, ME
Mark Michalski, VA
Ann T. Mikoll, NY
Regina Ewa Milewska, NY
Mark A. Milewski, CT
William J. Miller, PA
George L. Morgan, CA
Claudia Mulas, NY
Zbigniew Muszynski, MA

Andrzej Myc, MI
Jan J. Mysliwiec, NJ
Anna Nabelek, TN
Conrad A. Namiesniowski, Canada
George Narbut, CA
Peter Paul Narkun, NY
Richard Narog, NY
Stanisława Natkaniec, NY
Jan Natkaniec, NY
Karol Nawarynski, NJ
Jan Niebrzydowski, CT
Walter Niebrzydowski, NY
Tadeusz R. Nieduzak, NJ
Paul Novak, MA
Aleksandra Nowakowska, CT
Ryszard Oblak, SC
Tadeusz Oblak, Poland
Ania O'Brien, MA
Bernadette O'Keefe, NY
Henryk Olbrycht, NY
Karol Olejnik, Poland
Peter E. Ollen, NY
Elzbieta Olszewski, NY
Barbara Omeluk, Poland
Aaron Ostrovsky, VA
Ryszard Ostrzycki, NY
Pawel Pachacz, NY
Stefan Pagowski, Canada
Jadwiga Palade, FL
Edward Palen, NY
Henry Paluszek, NY
Stanley Palys, MA
Helen Pasciak, NY
Kitty Passett, CA
Cecilia D. Patalita, NY
Krystyna Pawłowicz, FL
Neal Pease, WI
Andrzej Pelc, NY
Stanisław Pelc, NY
Genia Peterson, NJ
Agnieszka Petka, NY
Zbysław J. Petryka, CA
Małgorzata Pfabe, MA
Danuta Piątkowska, NY

Wiesława Piątkowska-Stepaniak,
Poland
Edward Pieniak, NY
Rick E. Pierchalski, PA
Jadwiga Pietraszewska, NY
Roza Piłsudska-Ekimov, TX
Krystyna Piotrowska-Breger, NY
Jozef Piotrowski, NJ
Thaddeus Piotrowski, NH
Bernard Pitsvada, VA
Joanna Ploski, CA
Beata Pociask, NY
Marian Poczobutt, NY
Matthew Pomykala, NY
Andrzej Porwit, PA
Thomas Prokopowicz, MA
Marian E. Prusek, IL
Wanda Pryba von Kashub, NY
Tadeusz Przedpelski, CT
Janusz S. Przemieniecki, FL
James S. Pula, IN
Anna Pyz, NY
Sophie B. Quay, FL
Gilbert Rappaport, TX
Andrzej & Iwona Riess, NY
Chester Rog, MN
Antoni Rogoziński, WI
Patrycja Roman, NJ
Janusz Romanski, PA
Jaroslaw Rottermund, FL
Edward L. Rowny, DC
Sławomir i Małgorzata Rubinsztajn, NY
Marek Rudzki, NY
Adam V. Rudzki, NJ
Agnieszka Rybak, NY
Anatol Rychalski, IL
Ireneusz Rydzewski, NY
Michał Rzepecki, Poland
Andrew Sadowski, NJ
John Saletnik, MA
Joanna S. Sawicka, MA
Matthew R. Schwonek, AC
Paul Seiden, CA
Katherine J. Sekowski, NY

Gene Tyler Sendlewski, NY
Elzbieta Sepich, AZ
Ewa Sukiennik - Maliga, NY
Witold S. Sulimirski, NY
Eugene Setwyn, WI
Aleksandra Sidorenko, NY
Maciej M. Siekierski, CA
Piotr Sierant, CT
Henry Silka, CA
Isabela Siuta, NY
Piotr Skarbowicz, CA
Christopher & Eva N. Skibicki, FL
Przemysław Skok, NY
Jan Skotnicki, CA
Janusz Skowron, NY
Zofia Slabyk, NY
Patricia A. Socha, MA
Władysław Socha, NY
Stefan Soltysik, CA
Karol Sołtan, MD
Władysław Sosulski, NJ
Raymond Sowinski, NY
K. Edmund Spak, TX
Jadwiga Spoagis, NY
Bogdan Socha St., NY
Andrzej Stachowiak, CT
Bartosz Hieronim Stanislawski, NY
Philip Stanson, PA
Monika Staron, NY
Matthew Stefanski, NJ
Ben S. Stefanski II, OH
Claire Stelter, TX
Roman Sterzycki, CT
Rafał Stobiecki, Poland
Lucas Stobierski, NY
Walter Stojanowski, NY
Edward Stork, FL
Carl S. Stoy, MA
C. Michael Stralkowski, PA
Irena Suhecki-Szewiola, CA
Marek Suchocki, NY
Carol Suplicki, AZ
Stanisław Swiderski, NY
Danuta Swiecicka - Lloyd, PA
Maria Swiecicka - Ziemanek, PA
George Swierbutowicz, NY
Robert Synakowski, NY
Theodore M. Sysol, NY
Zofia Sywak, FL
John Szalyga, NY
Jerzy Szczepieniec, CT
Alina S. Szczesniak, NY
Chester Szczotka, MI
Włodzimierz Szer, CA
Stanisława Szkiladz, NY
Anna Szpindor, MD, IL
Tadeusz Szprengiel, NY
Stanisław H. Szutzenbach, NY
Barbara Szydłowski, NY
Leonard Szymanski, OH
George R. Szymański, PA
Andrew S. Szyposzynski, USAR,
Ret., NJ
Anna Śliz, Poland
Jan M. Świącicki, CT
Radosław Świąt, Poland
Andrew Targowski, MI
Zbigniew Tazbir, NH
Ludwik Teclaff, FL
Nina Thiessen, NY
Adriane Toczek, CA
Jerzy P. Tumaniszwili, OR
Ann S. Turalski, NJ
Wiesław Turlejski, ON
Bozenna Urbanowicz Gilbride, NY
Andrzej Vorbrodt, NY
Wojciech Walczak, NJ
Piotr Wandycz, CT
Richard Watt, FL
Zdzisław P. Wesolowski, FL
Szczepan Wesoły,
Wallace West, FL
Albert Wetherell, NY
Timothy Whalen, MI
Jozef Wiczerzak, NJ
Barbara Wierzbiański, NY
S. Wierzbicki, NJ
Christopher & Alicja Winnicki, NY

Richard Winter, NY
Andrew Wise, NY
John Wisniewski, CT
Gabriela Wis-Surel, CT
Edward Witanowski, NY
John F. Witkowski, NY
Stanley Wlodarczyk, CT
John Wlodkowski, ME
Eliza Wojtaszek, VA
Mark Wolfram, WA
Irena Wolicka, NY
Miron Wolnicki, PA
Jan Wozniak, NJ
Cezary Wójcik, IN
Piotr Wrobel, ON
Monika Wsołek, NY
Thaddeus Wyka, ON
Kazimierz Wysocki, NJ
Stanley A. Wyspianski, OH
John Yanta, TX

Monika Yaworski, NY
Patrick Young, TX
John H. Zadarnowski, MO
Alicja Zadrożna-Fiszman, MA
Edward Zadworny, CT
Jaroslaw Zajac, NY
Krystyna M. Zaleska, NY
Elzbieta Zamkotowicz, NY
Janusz K. Zawodny, WA
Margaret Kostrzewski, PA
Zdzislaw Fortuniak, PA
Joanna Zielinska, NY
Wallace Zielinski, PA
Janusz Zieliński, MI
Stanley J. Ziemianski, OH
Andrzej Ziobroń, Poland
Helena Zolkowski, IL
Angela Zubrzycki, NY
Jan Zurakowski, Canada

NON-PROFIT ORGANIZATIONS

Stanford University , CA
Polish Army Veteran Association of
America Post 74, OH
Our Lady Queen of Poland Parish, MD
Polish Veterans of World War II, NY
Polish American Library, OH
Karol Pilarczyk Foundation Inc., MA
Kosciuszko Foundation, NY
UALR International Studies, AR
Marie Sklodowska Curie Professional
Women's Assoc, NY
Polish Cultural Foundation INC, NJ

The Polish Mission of Orchard Lake
Schools, MIPolish Supplementary
School Council, NY
Polish Veterans of World War II
Post No. 35, NJ
Polish Army Veterans Association of
America Post 21/201, NY
Pulaski Association, NY
Polish Army Veterans Association of
America Post 111, CT
Polish Veterans of World War II
Post 39

CORPORATIONS

AMR Mech. Design Inc., CT
Classic Travel, Inc., NJ
Inter Connection Electric Inc., NY

Polamer Inc., NY
Zych Construction Services Corp., NY
Space/Hearth Science Technologies, DE

Z myśli Marszałka Józefa Piłsudskiego

* * *

Honor jest surogatem cnoty, dlatego jest bardzo potrzebny w życiu. Cnota tak wysokie stawia od człowieka wymagania, że rzadko człowiek może odpowiedzieć wymogom cnoty. Honor zaś, idąc niżej od cnoty, wymaga znacznie mniejszych wysiłków ludzkich dla tego, by się utrzymać na przeciętnej ludzkości. Ja osobiście, o ile sobie przypominam, nigdy w życiu nie potrafiłem naruszyć granic honoru i dlatego jestem niezwykle wrażliwy, gdy wymogi honoru są naruszane z widoczną dla niehonorowego człowieka łatwością.

* * *

Tylko ten człowiek wart nazwy człowieka, który ma pewne przekonanie i potrafi je bez względu na skutki wyznawać czynem.

* * *

W sercach szlachetnych nieszczęście i poniżenie kraju jest zawsze źródłem patriotyzmu.

Nowa Strona Internetowa

Zapraszamy na naszą nową stronę internetową. Można na niej znaleźć informacje na temat historii i bieżącej działalności Instytutu. Strona pozwala również na dostęp do wybranych archiwów.

www.pilsudski.org

APPLICATION

Pilsudski Institute of America
180 Second Avenue, New York, NY 10003-5778
Tel: 212-505-9077, Fax: 212-505-9052
office@pilsudski.org, www.pilsudski.org

Name: _____

Address: _____

City: _____ State: _____ Zip: _____

Phone: _____ Email: _____

Please accept my application for membership in the Pilsudski Institute of America

Please check one:

- \$25 Student / Senior, \$50 Regular, \$100 Sustaining,
 \$100 Non-Profit Org. \$250 Corporations,
 \$1000 Life Member, \$5000 Honorary Legionary

Special Donation: \$ _____

Please make check or Money Order payable to **Pilsudski Institute of America**.
The Institute is a non-profit Educational Institution, Section (501 (c)(3) Internal
Revenue Code; membership dues and donations are tax deductible.

We also gratefully accept institutional memberships, bequests, and other special
contributions.

Please contact the Institute at the address or phone above to discuss details.